

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Ober: Podniková ekonomika

INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ
JAKO SOUČÁST ÚČETNÍ UZÁVĚRKY

STOCK-TAKING OF ASSETS AND LIABILITIES
AS A PART OF ANNUAL ACCOUNTS

DP - PE - KFU - 99073

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Petra Veinfurtová

1999

Petra Veinfurtová

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Ober: Podniková ekonomika

INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ
JAKO SOUČÁST ÚČETNÍ UZÁVĚRKY

STOCK-TAKING OF ASSETS AND LIABILITIES
AS A PART OF ANNUAL ACCOUNTS

DP - PE - KFU - 99073

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Petra Veinfurtová

1999

Petra Veinfurtová

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Obor: Podniková ekonomika

**INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ
JAKO SOUČÁST ÚČETNÍ UZÁVĚRKY**

**STOCK-TAKING OF ASSETS AND LIABILITIES
AS A PART OF ANNUAL ACCOUNTS**

DP - PE - KFU - 99073

Petra Veinfurtová

Vedoucí práce: Ing. Olga Malíková, katedra financí a účetnictví

Konzultant: Ing. Eva Jirásková, auditor ev.č. KA ČR 481

Počet stran 62

Počet příloh 17

25. 5. 1999

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra financí a účetnictví

Školní rok 1998/99

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro Petru Veinfurtovou

obor č. 6268 - 7 Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 172/1990 Sb o vysokých školách a navazujících předpisech určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu: Inventarizace majetku a závazků jako součást účetní uzávěrky

Zásady pro vypracování:

1. Zákonná úprava pro provádění inventarizací, vymezení předmětu a cíle inventarizace.
2. Organizace a metodika provádění inventarizací ve vybraném podniku X.
3. Zhodnocení významu provádění inventarizací.
4. Zhodnocení provádění inventarizací v podniku X, návrh k odstranění vzniklých nedostatků.

ANOTACE

Bc. Petra Veinfurtová

DP - 1999

Ved. DP: Ing. Olga Malíková

Inventarizace majetku a závazků jako součást účetní uzávěrky

Resumé:

Cílem diplomové práce je zdůraznění významu a důležitosti provádění inventarizace majetku a závazků a návaznost na vyhotovení účetní závěrky (tedy účetních výkazů rozvahy, výkazu zisků a ztrát, příloha k účetní závěrce) za účelem zajištění úplného, správného a věrného obrazu účetnictví. Teoretické poznatky byly aplikovány na společnost X, a.s.

V první části je charakterizována zákonná úprava inventarizací a z ní vyplývající povinnosti účetní jednotky, druhy inventur (fyzická a dokladová) a termíny jejich provádění.

Další část popisuje organizační přípravu provádění inventarizací, jejich vlastní realizaci a výsledky. V závěru práce jsou vytyčeny nedostatky, které plynou z postupů inventarizací a jsou navržena opatření k jejich eliminaci.

Stock-taking of assets and liabilities as a part of annual accounts

Resumé:

The aim of this final year dissertation is to emphasize the meaning and importance of stock-taking of assets and liabilities further to making out annual accounts (that means financial statements of balance sheet, profit and loss statement, annex to annual accounts) for the purpose of ensuring a complete, right and true view of accounting. Theoretical knowledge was applied in cooperation with X, a.s.

At the first part of the dissertation lawful amendment of stock-taking is characterized as well as from that consequent duties of accountant unit, the kinds of stock-taking (physical and book inventory) and the dates of stock-taking.

The following part describes organizational preparation for taking stock, its own realization and results. In the conclusion there are the imperfections resulting from stock-taking methods pointed out. Finally some possible steps are suggested to eliminate defects.

OBSAH

Seznam zkratk

ÚVOD	10
1. Účetnictví a inventarizace	11
1.1 Pojetí inventarizace.....	11
1.2 Subjekty provádějící inventarizaci.....	12
2. Povinnosti účetní jednotky	13
2.1 Požadavky na kvalitu účetnictví.....	13
2.2 Účetní zásady.....	14
2.3 Princip opatrnosti a inventarizace.....	14
2.4 Věrný obraz účetnictví.....	16
2.5 Kontrolní systém a rozdíly mezi skutečností a účetními zápisy.....	17
2.6 Zákonná úprava inventarizací.....	19
2.6.1 Interpretace části páté zákona o účetnictví.....	19
2.6.1.1 Paragraf 29.....	19
2.6.1.2 Paragraf 30.....	20
2.6.2 Druhy inventarizací.....	21
2.6.3 Termíny provádění inventarizací.....	21
2.7 Druhy inventur.....	22
2.7.1 Fyzická inventura.....	22
2.7.2 Dokladová inventura.....	23
3. Předmět inventarizace	24
3.1 Přehled majetku podléhajícího inventarizaci.....	24
3.2 Přehled závazků podléhajících inventarizaci.....	26
3.3 Přehled majetku a závazků, sledovaných v podrozvahové evidenci a podléhajících inventarizaci.....	27
4. Základní informace o podniku X, a.s.	27
4.1 Charakteristika podniku.....	27
4.2 Informace o použitých účetních metodách.....	28
4.3 Účetní závěrka společnosti X, a.s.....	29
5. Inventarizace v podniku X, a.s.	31
5.1 Příprava inventarizace v podniku.....	34
5.1.1 Přípravné inventarizační práce a organizační zajištění.....	34
5.1.2 Úkoly dílčích inventarizačních komisí (DIK).....	34
5.2 Inventarizace jednotlivých druhů majetku a závazků.....	37
5.2.1 Nehmotný investiční majetek.....	37
5.2.1.1 Inventura zřizovacích výdajů.....	37
5.2.1.2 Inventura softwaru.....	37
5.2.1.3 Inventura jiného NIM.....	38
5.2.2 Hmotný investiční majetek.....	38
5.2.2.1 Inventura pozemků.....	39
5.2.2.2 Inventura nedokončených hmotných investic.....	40

5.2.3 Oběžná aktiva.....	40
5.2.3.1 Inventura materiálu.....	40
5.2.3.2 Inventura zboží.....	41
5.2.3.3 Inventura materiálu na cestě, zboží na cestě.....	45
5.2.3.4 Inventura pokladní hotovosti, peněz na cestě a cenin.....	46
5.2.3.5 Inventura peněžních prostředků na bankovních účtech.....	47
5.2.3.6 Inventura krátkodobého finančního majetku.....	47
5.2.3.7 Inventura pohledávek.....	47
5.2.4 Ostatní aktiva a pasíva - přechodné účty aktiv a pasív.....	51
5.2.4.1 Inventura časového rozlišení (aktivní a pasívní povahy).....	51
5.2.4.2 Inventura dohadných účtů aktivních a pasívních.....	52
5.2.5 Cizí zdroje.....	53
5.2.5.1 Inventura závazků dlouhodobých a krátkodobých.....	53
5.2.5.2 Inventura bankovních úvěrů.....	56
6. Inventarizace a její ověření auditorem.....	56
7. Závěr.....	57
Seznam literatury.....	61
Seznam příloh.....	62
Seznam zkratk v přílohách	
Přílohy	

Seznam zkratek

aj.	a jiné
anal.	analytický
apod.	a podobně
a.s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
celk.	celkem
CP	cenný papír
č.	číslo
čin.	činnost
ČNB	Česká národní banka
DHIM	drobný hmotný investiční majetek
DI	dokladová inventura
DIK	dílčí inventarizační komise
DNIM	drobný nehmotný investiční majetek
EP	expediční příkaz
FI	fyzická inventura
HIM	hmotný investiční majetek
HM	hmotný majetek
HV	hospodářský výsledek
IČO	identifikační číslo organizace
IM	investiční majetek
inv.	inventura
ks	kus
MJ	měrná jednotka
MTZ	materiálně technické zásobování
např.	například
NIM	nehmotný investiční majetek
obchod.	obchodní
odst.	odstavec
pod.	podnik
podst.	podstatný
pohled.	pohledávky
popř.	popřípadě
pozn.	poznámka
resp.	respektive
rozhod.	rozhodující
ř.	řádek
samost.	samostatný
Sb.	Sbírka
SKP	sjednocená klasifikace produkce
splat.	splatnost
stat.	statutární
tab.	tabulka
tis.	tisíc
tj.	to jest
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
ÚIK	ústřední inventarizační komise

Úvod

Jedním z důležitých předpokladů úspěšného a cílevědomého řízení podniku a jeho dalšího rozvoje v podmínkách tržního hospodářství jsou kvalitní a všestranně správné a spolehlivé informace, které s ohledem na způsob získávání poskytuje především účetnictví.

Samotný pojem „účetnictví“ je velmi široký a mnohoznačný. Obecně bych pojem „účetnictví“ definovala jako servisní činnost, která se zabývá kvantifikací ekonomických jevů vyjádřených v peněžní formě s cílem shromažďovat, zaznamenávat, klasifikovat, sumarizovat a interpretovat data za účelem vykonávání užitečných podnikatelských rozhodnutí. Úplné, průkazné, správné účetnictví, věrně zobrazující realitu, poskytuje manažerům, současným i potenciálním investorům, věřitelům, obchodním partnerům, burzám, státu a jeho orgánům, veřejnosti a v neposlední řadě také konkurenci informace, které jim umožní učinit si správný názor na finanční situaci podniku a přijmout vhodná rozhodnutí. [6]

Rozhodující vliv na pravdivost, průkaznost, úplnost, věrný obraz a všestrannou správnost informací získaných z účetnictví má včasné a řádné provedení inventarizací majetku a závazků, které jsou důležitou součástí účetní uzávěrky podniku a nutným krokem k zajištění závěrečných účetních a daňových prací před uzavřením účetních knih a následnému sestavení účetní závěrky, tedy účetních výkazů podniku a přílohy k účetní závěrce sledovaného roku. Tyto účetní výkazy by měly splňovat řadu kvalitativních charakteristik a obsahovat především hodnověrné údaje, opírající se o realitu.

Avšak poznatky z prověrek těchto výkazů ukazují, že ne vždy jsou jejich výsledky plně uspokojující pro uživatele účetních výkazů, neboť jsou při nich zjišťovány různé závady a nedostatky, jejichž společným jmenovatelem bývá formální, neúplné nebo dokonce nezodpovědné provádění inventarizací majetku a závazků, poškozující především zájmy příslušné účetní jednotky. [1]

Cílem této práce je především poukázat na důležitost inventarizací v podniku, protože problematika inventarizace je jedním z hlavních způsobů průkaznosti účetnictví a je velmi aktuální vzhledem ke skutečnosti, že účetní jednotky stále ještě nevěnují inventarizacím patřičnou pozornost. Inventarizace u všech rozvahových účtů po porovnání s fyzickým stavem dává celkový pohled na účetní jednotku. Tento rozbor dále slouží ke zhodnocení ekonomické situace, tj. především pohled na další vývoj podniku a zajištění jeho dlouhodobého fungování, stálé platební schopnosti, odhalení kladů a záporů hospodaření

společnosti a navržení opatření, která by přispěla k zajištění růstu společnosti. Otázku inventarizací bych chtěla názorně rozvést na účetní jednotku, pro kterou jsem zvolila krycí jméno X, a.s., na vlastní realizaci inventarizace a její řádnou organizační přípravu, která může uchránit vedení účetní jednotky před nežádoucími i nepříjemnými potížemi. V této práci budu také vycházet i z poznatků své bakalářské práce z roku 1997 s názvem Analýza účetních výkazů, kde jsem se pouze okrajově zmínila o inventarizaci majetku a závazků jako o důležitém kroku, který vede k sestavení účetních výkazů.

1. Účetnictví a inventarizace

1.1 Pojetí inventarizace

Inventarizace je jednou z nejpodstatnějších fází předcházející uzavření účetních knih. Je to soubor činností, jejichž cílem je dosáhnout, aby jednotlivé složky majetku, vlastních pasiv a závazků evidované v účetnictví k určitému datu odpovídaly skutečnosti. Pod pojmem majetek je třeba rozumět všechny účty aktiv, tzn. nehmotný a hmotný investiční majetek, drobný nehmotný a hmotný investiční majetek, finanční investice včetně opravek, zásoby, pohledávky a opravné položky k tomuto majetku, finanční majetek a přechodné účty aktiv. Do vlastních pasiv je řazeno základní jmění, kapitálové fondy, fondy ze zisku a hospodářský výsledek. Cizí zdroje tvoří rezervy, dlouhodobé a krátkodobé závazky, bankovní úvěry a výpomoci a přechodné účty pasiv.

[1]

Inventarizace majetku a závazků upravuje pátá část zákona o účetnictví (dále jen „zákon“). Jelikož zákon zrušil platnost vyhlášky č. 155/1971 Sb., o inventarizaci hospodářských prostředků, jedná se o část velmi krátkou zahrnující pouze dva paragrafy, § 29 a 30, ale o to více důležitou, která spolu s účetnictvím přináší pravdivé a všestranně správné informace, vytvářející nezastupitelné podmínky pro ochranu majetku účetní jednotky a podávající věrný obraz o stavu a struktuře majetku, čistého obchodního jmění, výsledcích podnikatelské činnosti a finanční situaci podniku. Zrušením platnosti vyhlášky č. 155/1971 Sb. dochází k tomu, že již neexistuje podrobný návod pro účetní jednotky jak inventarizace připravovat, provádět, vyhodnocovat apod. To vše je v plné kompetenci každé účetní jednotky, která si za tímto účelem vypracovává vlastní vnitřní směrnice o inventarizaci majetku a závazků a terminář inventarizací majetku a závazků. Zde jsou podle vnitřních podmínek účetní jednotky vymezeny jednotlivé druhy inventarizovaného majetku a závazků, stanoveny termíny inventarizací i zodpovědnost za provedení inventarizací majetku a závazků delegovanou zpravidla na jmenovitě stanovené zaměstnance nebo předsedy dílčích inventarizačních komisí. Obsahuje také odvolávky na účtovou třídu, účtovou skupinu, syntetický účet apod., na kterých se inventarizovaný

majetek a závazky zachycují v účetnictví účetní jednotky.

[1]

Inventarizace je tedy:

- nástrojem průkaznosti účetnictví - evidenční stav a ocenění majetku a závazků ke dni účetní závěrky by měl odpovídat skutečnosti, resp. věrně zobrazovat skutečnosti, které jsou jeho předmětem,
- jedním ze základních předpokladů věcné správnosti účetní závěrky a úplného a správného účetnictví,
- významnou součástí vnitřního kontrolního systému účetních jednotek,
- nástrojem odpovědnosti účetní jednotky, aby průkazným způsobem ve smyslu ustanovení zákona o účetnictví prokázala její provedení ve stanovených lhůtách, a tím splnila povinnost stanovenou jí zákonem.

1.2 Subjekty provádějící inventarizaci

Povinnost inventarizovat majetek a závazky ukládá zákon všem právnickým osobám a dále těm fyzickým osobám, které provozují podnikatelskou nebo jinou výdělečnou činnost podle zvláštních předpisů (zejména dle § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník - viz příloha č. 1), pokud prokazují pro daňové účely své výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Tyto osoby považuje zákon za „účetní jednotky“.

Zákonná úprava inventarizačních povinností se tedy vztahuje na:

- **všechny právnické osoby**, tj. podnikatele ve smyslu obchodního zákoníku, státní organizace, které nejsou podnikateli (rozpočtové a příspěvkové organizace), politické strany a politické hnutí, jednotky územní samosprávy (obce apod.), sdružení fyzických nebo právnických osob (občanské sdružení, zájmová sdružení právnických osob aj.), účelová sdružení majetku (nadace), církve, náboženské společnosti a církevní instituce a jiné subjekty, o kterých zákon stanoví, že jsou právnickými osobami. V souladu s některými ustanoveními zvláštních předpisů (např. občanského a obchodního zákoníku, zákonů o rozpočtových pravidlech) je třeba považovat za právnickou osobu i stát a státní orgány (ministerstva a ostatní státní orgány, neboť jsou rozpočtovými organizacemi),

• **fyzické osoby**, které provozují podnikatelskou nebo jinou výdělečnou činnost podle zvláštních předpisů, a to za podmínky, že prokazují pro daňové účely své výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jde zejména o podnikatele ve smyslu obchodního zákoníku a dále o lékaře, veterinární lékaře, advokáty, komerční právníky, znalce a tlumočníky, auditory, fyzické osoby, které provozují zemědělskou výrobu a nejsou zapsané do evidence podle zvláštních předpisů, pronajímatele nemovitostí.

Inventarizační povinnost se vztahuje na značný okruh osob, které jsou považovány za účetní jednotku, avšak ne na fyzické osoby, které uplatňují (odečítají) výdaje procentem z příjmů paušálem. [8]

2. Povinnosti účetní jednotky

2.1 Požadavky na kvalitu účetnictví

Zákon stanovuje v § 7 odst. 1 (viz příloha č. 1), že jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem. V odst. 3 téhož paragrafu je pak uvedeno: „Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky.“¹ Z odvození výše citovaných ustanovení obou odstavců § 7 je kromě jiného zřejmé, že účetnictví může věrně zobrazovat skutečnosti jen při řádném provádění inventarizace majetku a závazků. [1,5]

Důležité je i vymezení správnosti účetnictví v § 7 odst. 1 zákona - jde o nový přístup k pojetí správnosti, kterou dřívější právní úprava neznala. Účetní jednotka, aby zajistila správnost účetnictví, musí dodržovat povinnosti uložené jí zákonem o účetnictví, přičemž zákon uvažuje i s určitým, možno říci „subjektivním“ prvkem při posuzování a účtování účetního případu. Účetní jednotka při účtování účetních případů bere v úvahu i hmotně právní předpisy, vztahující se k účetním případům a celkovou situaci, za níž se uskutečňují (např. zcela zřetelné je to při posuzování ocenění majetku a závazků, při dodržení způsobů oceňování stanovených zákonem, při posuzování rizik, ztrát, znehodnocení, opotřebení hmotného majetku apod.). Účetní jednotka podle zákona přihlíží ke všem okolnostem účetního případu. Princip věrného zobrazení skutečnosti pak požaduje, aby majetková, důchodová a finanční situace účetní jednotky byla zobrazena objektivně, aby zobrazení

¹ § 7 odst 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

odpovídalo realitě. V tomto směru je též velmi důležité i ustanovení § 26 (viz příloha č. 1), které stanoví postup oceňování při inventarizaci majetku a závazků. Podle ustanovení tohoto paragrafu mají účetní jednotky za povinnost respektovat při oceňování majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce zásadu opatrnosti. Lze tedy říci, že zásada, resp. princip opatrnosti vychází z pravidla užít pro ocenění aktiv (majetku) nižší cenu, existují-li dvě, u pasív (závazků) naopak vyšší cenu. To zabraňuje vykazování nezdůvodněně vysokého ocenění majetku (a nízkého ocenění závazků) a fiktivního (neexistujícího) zisku.

[1]

2.2 Účetní zásady

Základní normy pro regulaci finančního účetnictví (účtová osnova a postupy účtování), které rozvádějí ustanovení zákona o účetnictví, mají spolu se zákonem ve své struktuře obecně uznávané účetní zásady, které zajišťují požadovaný stupeň vypovídací schopnosti a kterých si musí být účetní jednotka vždy vědoma, aby její účetnictví podávalo věrný obraz o svém hospodaření. Základní účetní zásady jsou:

- zásada účetní jednotky,
- zásada neomezené doby trvání účetní jednotky,
- zásada zjišťování hospodářského výsledku a finanční situace podniku v určitých pravidelných intervalech,
- zásada objektivit účetních informací,
- zásada momentu realizace - aktuální princip,
- zásada konzistence, tj. stálost metod,
- zásada bilanční kontinuity,
- zásada zákazu kompenzace mezi náklady a výnosy, mezi položkami majetku a závazků,
- zásada opatrnosti.

[2, 7]

2.3 Princip opatrnosti a inventarizace

Inventarizace majetku a závazků neslouží jen pro účely zjištění skutečného stavu majetku a závazků a k následnému opravení nepřesností zjištěných v účetnictví, nýbrž se stala pro účetnictví základem pro uplatnění zásady opatrnosti, která se realizuje prostřednictvím tzv. opravných položek. Jejich úkolem je upravit ocenění příslušného majetku v případě, že se při fyzické či dokladové inventuře prokáže, že došlo ke snížení ocenění přechodného charakteru. Tvořit opravné položky na zvýšení hodnoty majetku je zakázáno (výjimku tvoří investiční společnosti a fondy). Záměrem je, aby se při uzavírání

účetních knih dodržela zásada opatrnosti, tj. aby se majetek vyjádřil v ocenění, které lépe, resp. pravdivěji odpovídá věrnému a reálnému obrazu skutečnosti. Nižším oceněním aktiv (majetku) se současně snižuje i výše vykázaného hospodářského výsledku a zvyšuje se hodnověrnost účetních informací, předkládaných v účetních výkazech. Účetně technické provedení je takové, že se toto snížení hodnoty majetku neprovádí snížením pořizovacích cen, nýbrž prostřednictvím opravné položky k majetku. [1]

Postupy účtování vymezují následující zásady pro tvorbu a používání opravných položek:

a) opravné položky se vytvářejí pouze k účtům majetku v případech snížení jejich ocenění v účetnictví prokázaném na podkladě údajů inventarizace majetku v souladu s ustanovením § 26 odst. 1 a 2 zákona (viz příloha č. 1). Tyto položky se vytvářejí jen v případech, kdy snížení ocenění majetku v účetnictví není trvalého charakteru. V případě trvalého snížení ocenění majetku se vyúčtuje snížení na vrub nákladů (např. odpis pohledávky na základě soudního rozhodnutí o jejím vyrovnání podle zákona o konkursu a vyrovnání), popř. se u nehmotného a hmotného investičního majetku provede mimořádný odpis a upraví se odpisový plán

b) tvorba opravných položek se provádí na vrub nákladů na základě inventarizace a při ní zjištěném snížení ocenění majetku v případech, kdy tato zjištěná hodnota je nižší než cena majetku zachycená v účetnictví na příslušných majetkových účtech

c) opravné položky u IM, jehož užitná hodnota se běžně snižuje opotřebením, tj. odpisovaný majetek, se tvoří v případech, kdy jeho užitná hodnota zjištěná při inventarizaci je výrazně nižší než je jeho ocenění v účetnictví po odečtení opravek a toto snížení hodnoty nelze považovat za definitivní (za snížení trvalého charakteru)

d) opravné položky k pohledávkám se vytvářejí k pohledávkám za dlužníky v konkursním a vyrovnacím řízení a k nepromlčeným pohledávkám, které jsou zaúčtovány v účetnictví a jsou splatné po 31.12.1994, a to ve výši stanovené zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (tvorba a čerpání prostřednictvím účtů 558 a 658) a popř. i ve výši přesahující zákonem stanovenou tvorbu (tvorba a čerpání prostřednictvím účtů 559 a 659). Výše opravné položky, ať vytvářené podle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů nebo nad jeho rámec nesmí přesáhnout výši pohledávky, k níž je opravná položka tvořena. V případech, ve kterých bude opravná položka vytvořena ve výši 100 % hodnoty nepromlčené pohledávky, může být tato pohledávka odepsána a opravná položka k ní zrušena, s výjimkou pohledávek za dlužníky v konkursním a

vyrovnacím řízení. Takto odepsaná pohledávka se dále sleduje na podrozvahových účtech s výjimkou těch pohledávek, u kterých došlo k jejich zániku. Přijatá úhrada odepsané pohledávky se vyúčtuje jako mimořádný výnos a zachytí se na podrozvahových účtech

e) opravné položky se sníží, popř. zruší vyúčtováním ve prospěch výnosů, pokud inventarizace v následujícím období neprokáže opodstatněnost jejich výše

f) opravné položky nesmí mít aktivní zůstatek

g) pokud se na určitý titul snížení hodnoty majetku vytváří rezerva, nelze současně tvořit opravné položky

h) tvořit opravné položky na zvýšení hodnoty majetku je zakázáno

ch) v případě, že se při inventarizaci závazků zjistí, že jejich částka je vyšší než jejich výše v účetnictví, nevytvářejí se opravné položky, ale zvýšení se zaúčtuje přímo na účtu závazků se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu nákladů

i) opravné položky při vkladu majetku, ke kterému se váží, vstupují do ceny pořízení cenných papírů či vkladu. Při vkladu v souvislosti se zánikem bez likvidace se opravné položky neruší a ovlivňují tak netto hodnotu příslušných aktiv v mimořádné účetní závěrce. Při prodeji majetku se opravné položky, které se k němu váží, zruší vyúčtováním ve prospěch výnosů

Opravné položky se vyúčtují v rámci procesu řádné účetní uzávěrky podle údajů inventarizace majetku. Při zjišťování opravných položek inventarizací není bezpodmínečně nutné oceňovat jednotlivé složky majetku, ale je možná i tvorba na základě kumulativního odhadu. To je přípustné pouze u stejného druhu majetku, např. určité procento pohledávek stejného druhu, tržní ocenění určitého druhu zásob. Kumulativní způsob je možné využít zejména v případech, kdy jde o velké množství majetkových položek a individuální zjišťování by bylo spojeno s neúměrnými náklady.

[1]

2. 4 Věrný obraz účetnictví

Zákon o účetnictví již ve své první části (Obecná ustanovení, § 7, odst.1) uvádí, že účetní jednotka by měla vést účetnictví tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem, aniž by pojem věrného zobrazení dále definoval. Pouze dále podle § 7, odst. 2 až 4 upřesňuje, co je považováno za účetnictví úplné, průkazné a správné (viz

kapitola 2.1).

Z globálního měřítka ani mezinárodní účetní standardy nedefinují pojem věrného obrazu. Pouze uvádí: „Účetní výkazy se běžně charakterizují jako výkazy, jež ukazují pravdivý a věrný obraz nebo jež věrně zobrazují finanční postavení, efektivnost činnosti a změny ve finančním postavení podniku. Ačkoli tento všeobecný rámec výkazů takový koncept přímo neuvádí, přesto aplikace principiálních kvalitativních charakteristik a použití vhodných účetních standardů vedou k sestavení účetních výkazů, které obsahují to, co se všeobecně pokládá za pravdivý a věrný obraz, za věrné zobrazení“.²⁾

Ani Institut účetních znalců Anglie a Walesu přesně nedefinuje pravdivý a věrný obraz. Uvádí pouze, že jde o obraz o finančním postavení společnosti, které musí účetní výkazy každý rok prezentovat a že legální povinnost předkládat pravdivý a věrný obraz je uložena celému Evropskému Společenství. Až Výbor pro účetní standardy (Accounting Standards Committee) uvádí, že aplikace konceptu pravdivého a věrného obrazu souvisí mj. s míněním o stupni (hloubce) pravdivého zobrazení. Informace obsažené v účtech musí být přesné a vyčerpávající v rámci přijatelných mezí. Při rozhodování o množství informací, které jsou postačující k udržování pravdivých a věrných účtů, musí hrát roli i nákladová náročnost.

[10]

K věrnému zobrazení se vyjadřuje i auditor ve své zprávě o roční účetní závěrce společnosti. Z výroku auditora má být zřejmé (podle návrhu Mezinárodní federace účetních IFAC), že ověření provedl takovým způsobem, aby získal racionální přesvědčení o tom, že roční závěrka neobsahuje významné odchylky od účetních standardů, zásad a předpisů, podle nichž je ověření provedeno a že pravdivý a věrný obraz se chápe relativně, tj. jako věrné zobrazení ze všech důležitých (materiálních) hledisek.

Pravdivý a věrný obraz je tedy výsledkem správného uplatňování obecně uznávaných účetních zásad a principů a správného uplatňování stanovených postupů a závazných předpisů. O pravdivosti a věrnosti může v konkrétním případě autoritativně rozhodnout jedině soud.

[4]

2. 5 Kontrolní systém a rozdíly mezi skutečností a účetními zápisy

Účetní jednotka by měla vytvořit takový vnitřní kontrolní systém, který by zajišťoval správnost údajů v účetnictví. Údaje účetnictví jsou přezkušovány:

²⁾ International Accounting Standards 1993, odst. 46. The full text of all International Accounting Standards extant at 1 January, 1993. International Accounting Standards Committee, London 1992.

2.6 Zákonná správa inventarizací

- na vstupu, z hlediska formální a věcné (obsahové) správnosti dokladu, tzn. zda má doklad všechny požadované náležitosti, jak a kdy byl účetní případ uskutečněn,

- na výstupu, kdy účetní jednotky, účtující v soustavě podvojného účetnictví musí podle § 13 zákona o účetnictví (viz příloha č. 1) prokázat prakticky za každý kalendářní měsíc zaúčtování všech účetních případů uskutečněných v tomto období., a to pomocí předvahy, a dále prokázat shodu částek analytické evidence s příslušnou souhrnnou částkou na syntetickém účtu.

Vnitřní kontrolní systém nemusí vždy umožnit zjištění skutečného stavu majetku a závazků. V praxi tak může docházet k rozdílům mezi skutečností a účetními zápisy, které vznikají z různých důvodů, např.:

- z přirozených vlastností materiálu, nedokončených výrobků, výrobků, potravin a zboží, které se v některých případech rozprašují, vysychají apod., a tím ztrácejí na množství, popř. delším skladováním ztrácejí i na kvalitě,

- při normální manipulaci s výše uvedeným majetkem, tj. při jeho vykládání, ukládání na sklad nebo při výdeji ze skladu. Úbytky na množství vznikají přeléváním, přesypáváním, rozprachem, řezáním, rozbitím apod.,

- úmyslně, a to zcizením materiálu, zboží výrobků nebo falšováním účetních dokladů,

- v důsledku škod na materiálu, potravinách, zboží, výrobků a jiných složkách majetku, a to již zaviněných či nezaviněných,

- nechtěných záměn materiálu, zboží, výrobků apod., při jejich výdeji v důsledku jejich značné podobnosti ve vzhledu, rozměru, balení apod.

2.6.1 Inventarizace říší podle zákona o účetnictví

Ke zjištění případných rozdílů přispívá řádně provedená inventarizace majetku a závazků, kterou jsou povinny účetní jednotky vykonávat podle § 6 odst. 3, zákona, který zní: „Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29.“³⁾

[1]

³⁾ § 6 odst. 3, zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

2. 6 Zákonná úprava inventarizací

Proti dřívější právní úpravě inventarizací dochází v nové zákonné úpravě k výrazným změnám jak z hlediska rozsahu, tak i obsahu právní úpravy inventarizací a nakonec i z hlediska terminologického.

V nové úpravě inventarizací se již nenachází z terminologického pohledu pojmy jako „hospodářské prostředky“, „aktiva“, „pasiva“ apod., které vyhovují především podvojně soustavě účetnictví, ale pojmy „majetek“ a „závazky“, jež významově vyhovují oběma účetním soustavám, tzn. i soustavě jednoduchého účetnictví.

Z hlediska rozsahu dochází k rozdílu mezi předchozí a současnou právní úpravou inventarizací, který je dán především výraznými změnami, k nimž došlo při podpoře a rozvíjení soukromého podnikání a při privatizaci státního majetku. Ve zrušeném nařízení vlády č. 136/1989 Sb. byly právní úpravě inventarizací věnovány dva paragrafy a ve zrušené vyhlášce č. 155/1971 Sb., o inventarizacích hospodářských prostředků navíc ještě 44 paragrafů. V novém zákonu je inventarizaci věnována část pátá, obsahující pouze dva paragrafy, a to § 29 a 30.

Z hlediska obsahu § 29 a 30 je podstata inventarizací a požadavky na jejich provádění formulována velice stručně a obecně. Lze říci, že postihují základní požadavky a povinnosti účetní jednotky při zabezpečování průkaznosti a věrohodnosti účetnictví. Záleží však též hodně na samotných účetních jednotkách, jak se vzhledem ke svým konkrétním a místním podmínkám postaví k realizaci nového zákona o účetnictví, jeho aplikaci při přípravě a provádění inventarizací svého majetku a závazků, vypořádání případných inventarizačních rozdílů a zejména k rozpracování kroků inventarizace pro vlastní potřeby podniku.

[1]

2. 6. 1 Interpretace části páté zákona o účetnictví

2. 6. 1. 1 Paragraf 29

Z ustanovení odst. 1 § 29 vyplývá, že inventarizaci majetku a závazků je třeba provádět k 31. prosinci běžného roku, k němuž se sestavuje řádná účetní závěrka, nebo kterýkoliv den v roce, k němuž se sestavuje mimořádná účetní závěrka, např. v důsledku vzniku účetní jednotky, jejího vstupu do likvidace, zápisu do obchodního rejstříku, prohlášení konkursu nebo vyrovnání (s přihlédnutím k ustanovení § 19 zákona), kdy v těchto případech vzniká povinnost účetní jednotky ověřit inventarizací majetku a závazků

průkaznost a věrohodnost účetnictví.

Ustanovení druhého odstavce je významné v tom směru, že dovoluje u zásob účetním jednotkám provádět inventarizaci průběžně, pokud tomu odpovídá jimi použitý postup účtování.

Z odstavce 3 vyplývá, že účetní jednotky mohou kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti provádět inventarizaci HM v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky. Dále účetní jednotky musí provést inventarizaci peněžních prostředků nejméně čtyřikrát ročně, z toho jednu ke dni řádné účetní závěrky, tj. ke dni 31. prosince běžného roku. Stav k 31.12. běžného roku musí být doložený vždy. Nekoná-li se fyzická inventura ve sledovaném roce, je nutno dokladově doložit pohyby od poslední fyzické inventury.

Ve znění odstavce 4 je stanoven požadavek na úschovu (archivaci) inventarizačních písemností po dobu pěti let po provedení inventarizace, neboť bez jejich existence není možné prokázat její provedení.

[1,3]

2. 6. 1. 2 Paragraf 30

V ustanovení odstavce 1 je uvedeno, jakým způsobem se zjišťují skutečné stavy majetku a závazků, tj. inventurou fyzickou, v případě majetku hmotné povahy, popřípadě nehmotné povahy, nebo dokladovou u závazků či u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru. Skutečné stavy majetku a závazků musí být zaznamenány v inventurních soupisech a musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace.

V odstavci 2 se dovoluje účetním jednotkám provádět v průběhu vymezeného období fyzickou inventuru hmotného majetku, jak již bylo uvedeno v § 29, odst. 2.

Z ustanovení odstavce 3 vyplývá požadavek a povinnost účetních jednotek vyúčtovat zjištěné inventarizační rozdíly ještě do kalendářního roku, za který se stav majetku a závazků ověřoval inventarizací. Stav majetku a závazků, zjištěných inventarizací má přednost před stavem účetním, a je tedy nutné včas a řádně zaúčtovat inventarizační rozdíly a opravit účetní stav na stav skutečný. Inventarizační rozdíly jsou buď manka, která představují při inventuře majetek chybějící, nebo přebytky, které zahrnují při inventuře majetek přebývající proti účetnímu stavu. Inventarizační rozdíly se zjišťují porovnáním skutečného stavu majetku a závazků, zjištěného fyzickou či dokladovou inventurou s účetním stavem majetku a závazků.

[1,3]

2. 6. 2 Druhy inventarizací

Z hlediska regulace zákonem členíme inventarizace na:

a) povinné (obligatorní), které mají své poslání a termín jejich provedení stanoveny zákonem a které se dále člení z hlediska jejich vazeb na účetní závěrku na inventarizace řádné, které se provádějí ke dni sestavení řádné účetní závěrky, tj. k 31. 12. běžného roku, a inventarizace mimořádné, které se provádějí ke dni sestavení mimořádné účetní závěrky, tj. ke dni vzniku účetní jednotky, jejího vstupu do likvidace, do konkursu, ke dni zániku - s přihlédnutím § 17 odst. 2, zákona (viz příloha č. 1). Obligatoční inventarizace lze dále členit na inventarizaci periodickou, použitelnou u všech druhů majetku a závazků a inventarizaci průběžnou, kterou lze použít jen u zásob za stanovených podmínek,

b) dobrovolné (fakultativní), které jsou plně v kompetenci účetní jednotky z hlediska poslání, obsahu i termínů jejich provádění. Slouží účetní jednotce nejen k ověření údajů, sledovaných v účetnictví, ale i údajů účtovaných mimoúčetně, a to kdykoliv v průběhu účetního období a ke kterémukoliv datu. Používá se zejména v případech, kdy je třeba skutečný stav majetku zjistit dříve, bez otálení, okamžitě (např. při krádežích, po živelné pohromě, z důvodu změny hmotně odpovědné osoby) než ve stanovený (plánovaný) termín provedení obligatorní inventarizace. Fakultativní inventarizace (někdy zvaná jako mimouzávěrková nebo kontrolní) je rozsahově dána především účelem či potřebou účetní jednotky. Iniciativa k provedení této inventarizace vychází nejen od účetní jednotky, ale také od jiných orgánů. Proto je v zájmu účetní jednotky uvést ve svých interních předpisech případy, u kterých by měla být provedena fakultativní inventarizace.

[1,2]

2. 6. 3 Termíny provádění inventarizací

Z poslání obligatorních inventarizací majetku a závazků, kterým je ověření věrného zobrazení skutečnosti v účetnictví, vyplývá jejich provádění ke dni sestavení účetní závěrky, tzn. rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Zákon o účetnictví uvádí, že účetní jednotka musí provést inventarizaci:

a) ke dni sestavení řádné účetní závěrky, jímž je poslední den účetního období, tj. 31. prosinec kalendářního roku

b) ke dni sestavení mimořádné účetní závěrky, jímž je den vzniku účetní jednotky, den jejího vstupu do likvidace apod.

[1]

Termíny provádění řádných obligatorních inventarizací ukazuje následující tabulka.

Tab. 1. Termíny provádění řádných obligatorních inventarizací

	PŘEDMĚT INVENTARIZACE	INVENTARIZAČNÍ POVINNOST
1.	Peněžní prostředky v hotovosti (v Kč i valutách)	Nejméně 4x ročně, z toho jednou vždy k 31.12.
2.	Zásoby: * sledované v účetnictví dle způsobu A je možné inventovat k určitému datu v posledních 3 měsících před koncem účetního období a v měsíci lednu příštího roku * sledované v účetnictví dle způsobu B	k 31. 12. vždy k 31. 12.
3.	Hmotný majetek (kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti)	1x za dva roky k 31. 12.
4.	Ostatní majetek a závazky (včetně NIM a hodnot sledovaných na podrozvahových účtech)	vždy k 31. 12.

[1]

2. 7 Druhy inventur

Inventura je zjišťování skutečného stavu majetku a závazků k určitému dni, je významnou částí celého souboru inventarizačních prací, spojených s přípravou zjištění skutečného stavu majetku a závazků, s vyhotovením inventurních soupisů a přehledu inventarizačních rozdílů, s vyšetřením příčin inventarizačních rozdílů a s vypracováním návrhu na vypořádání těchto rozdílů pro vedení účetní jednotky, tedy souhrn prací označovaných jako inventarizace. Na řádném provedení inventury závisí především věrohodnost a pravdivost zjištěného skutečného stavu majetku a závazků, ale i správnost evidenčního stavu majetku a závazků, který přechází v účetnictví nebo v pomocné (operativní) evidenci do dalšího účetního období.

[1]

Inventura se provádí podle povahy inventarizovaného druhu majetku a závazků dvěma způsoby, a to fyzicky nebo dokladově, popř. kombinovaně.

2. 7. 1 Fyzická inventura

Fyzickou inventurou se zjišťují skutečné stavy u majetku hmotné povahy, popř. nehmotné povahy, v případě, že to připouští jejich povaha a nebrání-li tomu místo, kde se v době inventury nacházejí. Jedná se především o hmotné prostředky, jako např. materiál na skladě, zboží na skladě, pokladní hotovost v tuzemské i cizí měně, stroje, inventář

apod. Při fyzické inventuře se skutečné stavy zjišťují přepočtením, převážením, přeměřením, ohledáním či obhlídkou, pomocí geodetických metod, výjimečně i technickým propočtem, přičemž se vychází z ocenění jednotek množství použitých v účetnictví (v analytické evidenci).

Technický propočet se používá jen tehdy, kdy zjišťování skutečného stavu příslušného druhu hmotného majetku obvyklým způsobem není možné nebo není hospodárné či dokonce ani bezpečné. Používá se při zjišťování skutečného množství volně uloženého materiálu (např. uhlí, koksu, písku, kamení apod.) a tekutých látek v nádržích.

U zásob materiálu, potravin a zboží v neotevřených a nepoškozených původních obalech se může jejich skutečné množství výjimečně zjišťovat podle údajů uvedených na obalech nebo podle jiných dokladů. Fyzická inventura se však musí provést alespoň namátkově u některých vybraných druhů těchto zásob s ohledem na další řádné využití těchto otevřených vzorků zásob. Za náhradní metodu zjišťování skutečného stavu majetku při fyzické inventuře nelze používat odhad.

[2]

2. 7. 2 Dokladová inventura

Dokladovou inventurou se zjišťují skutečné stavy majetku a závazků v případech, kdy jiný způsob inventury nedovoluje povaha předmětu inventarizace, jako např. pohledávek, závazků, nákladů - výdajů - výnosů - příjmů příštích období, dohadných položek, rezerv, ale také materiálu na cestě, zboží na cestě, pronajatého hmotného majetku apod. Dále se pomocí dokladové inventury sledují hodnoty v podrozvahové evidenci, jako např. přijatá depozita a hypotéky, směnky k inkasu použité k úhradě do doby jejich splatnosti, přísně zúčtovatelné tiskopisy, apod.

Dokladovou inventurou se zjišťuje také stav majetku hmotné a nehmotné povahy, u něhož provedení fyzické inventury není možné vzhledem k místu, kde se v době inventury tento majetek nachází, např. zabudovaná rozvodná zařízení, materiál ve zpracování u dodavatele, stroje, dopravní prostředky a inventář v opravě u dodavatelů, cirkulační oběhové obaly u odběratelů apod.

Při dokladové inventuře se skutečný stav příslušného druhu majetku a závazků zjišťuje, resp. ověřuje či prokazuje jen pomocí různých písemností, např. pomocí účetních dokladů, listin, spisů a smluv, případně i korespondence apod. Dokladovou inventurou se prověřuje správnost účetního zůstatku příslušného účtu. Skutečné stavy některých druhů majetku je v některých případech nutné zjišťovat současně fyzickou i dokladovou

inventurou, např. pozemky. Dokladová inventura se použije při zjišťování skutečného množství volně uloženého hromadného materiálu (uhlí, dřeva, písku, kamene, steliva, krmiva, apod.), jestliže nelze použít technického výpočtu.

[2]

3. Předmět inventarizace

Zákon o účetnictví stanovuje, že inventarizace slouží k ověření stavu majetku a závazků vykázaných v účetnictví na příslušných syntetických a analytických účtech za účelem, zda tento stav odpovídá skutečnosti, je pravdivý, věrný a průkazný. Vlastní předmět inventarizace, kromě zmínky o hmotném majetku, zásobách a peněžních prostředcích v hotovosti, však již zákon podrobněji nerozvádí. Proto by si účetní jednotka měla z účtového rozvrhu vyčlenit rozvahové, případně podrozvahové účty, u kterých bude provedena fyzická inventura a u kterých se stanoví dokladová inventura tak, aby byl ověřen předpoklad, že účetnictví je úplné, průkazné, správné a že odpovídá a zobrazuje věrně skutečnosti, uvedené v účetnictví.

Předmět inventarizace uvedených v následujících třech podkapitolách vychází z platné úpravy rozvahy, stanovené ministerstvem financí ČR, tedy z účetního výkazu „Rozvaha Úč POD 1-01“ a účtové osnovy a postupů účtování pro podnikatele.

[1,2]

3.1 Přehled majetku podléhajícího inventarizaci *)

Přehled majetku podléhajícího inventarizaci je uveden v následující tab. 2.

Tab. 2. Přehled majetku podléhajícího inventarizaci

DRUH MAJETKU	SKUPINA MAJETKU	PŘEDMĚT INVENTARIZACE	ČÍSELNÉ OZNAČENÍ ÚČTU	DRUH INV.
		Pohledávky za upsané jmění	353	DI
STÁLÁ AKTIVA	NEHMOTNÝ INVESTIČNÍ MAJETEK	1. Zřizovací výdaje	011	DI
		2. Nehmot. výsledky výzkum.a obdov.čin.	012	DI
		3. Software	013	DI, FI
		4. Ocenitelná práva	014	DI
		5. Jiný nehmotný investiční majetek	018,019	DI
		6. Nedokončené nehmotné investice	041	DI
		7. Poskytnuté zálohy na NIM	051	DI
	HMOTNÝ INVESTIČNÍ MAJETEK	1. Pozemky	031	DI, FI
		2. Budovy, haly, stavby	021	FI
		3. Samostat.movité věci a jejich soubory	022	FI
		4. Pěstitelské celky trvalých porostů	025	FI
		5. Základní stádo a tažná zvířata	026	FI
		6. Jiný HIM	028,029,032	FI
		7. Nedokončené hmotné investice	042	DI, FI
		8. Poskytnuté zálohy na HIM	052	DI
		9. Opravná položka k nabytému majetku	+/- 097	DI
	FINANČNÍ INVESTICE	1. Podíl. CP v podnicích s rozhod.vlivem	061	DI, FI
		2. Podíl. CP a vklady v pod s podst.vlivem	062	DI, FI
		3. Ostatní investiční CP a vklady	063	DI, FI
		4. Půjčka podnikům ve skupině	066	DI, FI
		5. Finanční investice	067,069	DI, FI
OBĚŽNÁ AKTIVA	ZÁSoby	1. Materiál **)	112,119	FI, DI
		2. Nedokončená výroba a polotovary	121,122	FI
		3. Výrobky	123	FI
		4. Zvířata	124	FI
		5. Zboží **)	132,139	FI, DI
		6. Poskytnuté zálohy na zásoby	314 A	DI
	DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY	1. Pohled. z obchod. styku	A - 311,312,313,314,315	DI
		2. Pohled. ke společníkům a sdružení	A - 354,355,358	DI
		3. Pohled. v pod. s rozhod. vlivem	351 A	DI
		4. Pohled. v pod. s podstat. vlivem	351 A	DI
		5. Jiné pohledávky	A - 335,375,378	DI
	KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	1. Pohled. z obchodního styku	A - 311,312,313,314,315	DI
		2. Pohled. ke společníkům a sdružení	A - 354,355,358,398	DI
		3. Sociální zabezpečení	336 A	DI
		4. Stát - daňové pohledávky	341,342,343,345	DI
		5. Stát - odložená daňová pohledávka	371	DI
		6. Pohled. v pod. s rozhod. vlivem	351 A	DI
		7. Jiné pohledávky	A - 335,375,378	DI
	FINANČNÍ MAJETEK	1. Peníze a ceniny	211,213, +/- 261	FI
		2. Účty v bankách	221 A, 222	DI
		3. Krátkodobý finanční majetek	251,253***),256	DI
OSTATNÍ AKTIVA	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ	1. Náklady příštích období	381,382	DI
		2. Příjmy příštích období	385	DI
přechodné účty aktiv		3. Kursové rozdíly aktivní	386	DI
	DOHADNÉ ÚČTY AKTIVNÍ	Dohadné účty aktivní	388	DI

[1,2]

Vysvětlivky k tab. 2.:

A = analytický účet

*) Inventarizaci též podléhají oprávký a opravné položky k investičnímu majetku, k zásobám, ke krátkodobému finančnímu majetku a k pohledávkám, které v tab. 2. nejsou podrobněji rozvedeny.

**) K 31. 12. běžného roku je třeba provést též inventarizaci účtů 111 a 131 s tím, že zůstatek musí být nulový.

***) Inventarizaci podléhají též vlastní akcie (ú. 252), tento účet, i když je aktivní povahy, se v rozvaze uvádí v pasívech na ř. 65 se znaménkem mínus (-), protože jeho hodnota představuje snížení vlastního jmění.

[1,2]

3. 2 Přehled závazků podléhajících inventarizaci

Tab. 3. Přehled závazků podléhajících inventarizaci

DRUH ZÁVAZKU	SKUPINA ZÁVAZKU		PŘEDMĚT INVENTARIZACE	ČÍSELNÉ OZNAČENÍ ÚČTU	DRUH INV.
CIZÍ ZDROJE	REZERVY	1.	Rezervy zákonné	451	DI
		2.	Rezerva na kurzové ztráty	454	DI
		3.	Ostatní rezervy	459	DI
	DLOUHOD. ZÁVAZKY	1.	Závazky k pod. s rozhod.vlivem	471 A	DI
		2.	Závazky k pod. s podstat.vlivem	471 A	DI
		3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	475 A	DI
		4.	Emitované dluhopisy	473 A, (-) 255 A	DI
		5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	478 A	DI
		6.	Jiné dlouhodobé závazky	474 A, 479 A	DI
	KRÁTKOD. ZÁVAZKY	1.	Závazky z obchod. styku	321,322,324,325,326,327,A-475,478,479	DI
		2.	Závazky ke společ. a sdružení	364,365,366,367,368,A-398,478,479	DI
		3.	Závazky zaměstnancům	331,333,479 A	DI
		4.	Závazky ze soc. zabezpečení	336 A, 479 A	DI
		5.	Stát - daňové závazky a dotace	341,342,343,345,346,347	DI
		6.	Stát - odložený daňový závazek	371	DI
		7.	Závazky k pod.s rozhod. vlivem	361 A, 471 A	DI
		8.	Závazky k pod. s podstat.vlivem	361 A, 471 A	DI
		9.	Jiné závazky	374,377 A, 379, A-474,479	DI
	BANKOVNÍ ÚVĚRY A VÝPOMOCI	1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	461 A	DI
		2.	Běžné bankovní úvěry	221 A, 231, 232, 461 A	DI
		3.	Krátkodobé finanční výpomoci	241, 249, 473 A, (-) 255 A	DI
OSTATNÍ PASÍVA	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ	1.	Výdaje příštích období	383	DI
		2.	Výnosy příštích období	384	DI
		3.	Kurzové rozdíly pasivní	387	DI
účty pasív	DOHADNÉ ÚČTY PASÍM		Dohadné účty pasivní	388	DI

A = analytický účet

[1,2]

3. 3 Přehled majetku a závazků, sledovaných v podrozvahové evidenci a podléhajících inventarizaci

Na podrozvahových účtech, jejichž číselná označení si v rámci vymezených účtových skupin (75 až 79) určuje sama účetní jednotka, se sledují zejména:

- přijatá depozita a hypotéky,
- najatý majetek,
- majetek přijatý do úschovy,
- zásoby přijaté ke zpracování,
- směnky k inkasu použité k úhradě do doby jejich splatnosti,
- přísně zúčtovatelné tiskopisy,
- materiál ve skladech civilní obrany a ostatní materiál specifického použití.

[1,2]

4. Základní informace o podniku X, a.s.

V následující části bych se chtěla věnovat procesu inventarizace, jejímu provádění v podniku X, a.s., organizačnímu zajištění inventur s následnou interpretací vlivu inventarizací jednotlivého druhu majetku a závazků na účetní závěrku společnosti a na její budoucí vývoj.

4.1 Charakteristika podniku

Akciová společnost X, a.s. vznikla zápisem do obchodního rejstříku na základě zakladatelské smlouvy dne 7. června 1996. Svou činnost zahájila dne 1. července 1996. Rozhodujícím předmětem činnosti této akciové společnosti je koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, tzn. že společnost obchoduje s tuzemskými organizacemi zbožím spotřebního průmyslu i jiných odvětví a výrobky dováženými. Dále společnost zboží upravuje a prodává i drobným podnikatelům a obyvatelstvu, provádí obchody zprostředkovatelské, komisionářské a jiné, provádí skladovou činnost a pronájem strojů a zařízení a služby s tímto související. Akciové společnosti vydal finanční úřad osvědčení o registraci k dani z příjmu právnických osob, dani z přidané hodnoty, dani silniční a jako plátce daně z příjmu ze závislé činnosti a daně z příjmu vybírané zvláštní sazbou.

Jedná se o ekonomický subjekt s cca 250 zaměstnanci. Společnost je organizována ve čtyřech úsecích (ředitelský, obchodní, ekonomický, technický) řízených ředitelem a.s. Úseky jsou členěny na jednotlivá oddělení, referáty. Mimo těchto základních čtyř úseků

existuje 14 odbytových středisek s různou specializací a s odlišným sortimentem. Účetní jednotka má 7 maloobchodů a vzorkovnu. Průměrný počet zaměstnanců, který účetní jednotka zaměstnává, a náklady související se mzdovou politikou ukazuje následující tabulka.

[13]

Tab. 4. Personální agenda a její vývoj v letech 1996 - 1998

TEXT		1996	1997	1998
Průměrný počet zaměstnanců	osob	261	252	237
. z toho řídicí pracovníci	osob	15	15	15
Osobní náklady celkem	tis. Kč	22 552	49 682	47 820
. z toho odměny členů stat.orgánů	tis. Kč	0	180	584

Pozn.: Pojem řídicí pracovníci zahrnuje mimo managementu rovněž vedoucí organizačních složek - obchodních středisek.

4.2 Informace o použitých účetních metodách

Z pohledu způsobu oceňování, účetní jednotka nakoupené zásoby zboží a materiálu oceňuje pořizovacími cenami, zásoby zboží a materiálu jsou účtovány způsobem „A“. Zásoby jsou evidovány v ceně zjištěné váženým aritmetickým průměrem z pořizovacích cen. Ostatní vedlejší náklady spojené s pořízením, např. přepravné, impregnace a jiné úpravy zboží, jsou rozpouštěny k cenám pořízení. Vlastní činností účetní jednotka zásoby nevytváří. Nakoupený hmotný a nehmotný investiční majetek je oceňován pořizovacími cenami. Součástí pořizovací ceny jsou i náklady související s pořízením. HIM společnosti především tvoří dopravní prostředky, odkoupená část budov a staveb, stroje, přístroje, zařízení a inventář. Společnost není z větší části vlastníkem nemovitostí používaných pro její obchodní činnost, z čehož plyne vysoké nákladové zatížení v podobě nájemného, které tvoří až 70 % objemu částky uvedené u položky služeb ve výkazu zisku a ztrát, což představuje asi 20 % z vytvořené obchodní marže. Nehmotným majetkem společnosti je nakoupený software.

Cenné papíry účetní jednotka nemá v evidenci vedeny. Způsob odpisování hmotného majetku je dán vnitropodnikovou směrnicí - odpisovým plánem. Pro stanovení daňových odpisů investičního majetku je použita metoda rovnoměrného odpisování. Odpisy jsou stanoveny dle odpisových skupin v návaznosti na SKP. Výpočet měsíčního odpisu je prováděn podle vzorce:

$$\frac{\text{pořizovací cena} * \text{procentní sazba}}{1200} \quad (1)$$

K přepočtu cizích měn na českou měnu byly používány denní kurzy běžně vyhlašované Českou národní bankou.

Základní jmění společnosti je 31 000 tis. Kč. Při založení společnosti byl vklad 1 000 tis. Kč splacen bez upsání akcií. Na základě rozhodnutí valné hromady z 27.12.1996 bylo zvýšeno základní jmění upsáním 30 000 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o nominální hodnotě jedné akcie 1 000,- Kč. Akcie byly splatné do 90ti dnů ode dne zápisu základního jmění do obchodního rejstříku. Vlastní jmění bylo zvýšeno o hospodářský výsledek za rok 1996 a 1997. Naopak v roce 1998 došlo ke snížení vlastního jmění, což bylo zapříčiněno dosaženou ztrátou.

Jelikož hlavní činností společnosti je nákup zboží za účelem prodeje a prodej zboží, tak z důvodu prosazení zboží na trhu a obstání před silnou konkurencí byly větší výdaje vynakládány na propagaci sortimentu a služeb.

Tržby za prodej zboží (účet 604) a náklady vynaložené na prodané zboží (účet 504) ukazuje následující tabulka.

Tab. 5. Vývoj obchodní činnosti za období 1996 - 1998 (v tis. Kč)

TEXT/ROK	1996	1996	1997	1997	1998	1998
ÚČET	604	504	604	504	604	504
Obchodní čin. celkem	276273	224674	534866	437839	504206	410378
z toho velkoobchod	226617		509383		475131	
maloprodejny	7964		23268		27491	
zahran. obchod	1692		2215		1584	

Ostatní výnosy jsou minimální a týkají se přefakturace služeb, fakturování výkonů nákladní dopravy a výnosu z prodeje investičního majetku a vratných obalů.

[13]

4.3 Účetní závěrka společnosti X, a.s.

Pro dosažení zásad úplnosti, průkaznosti a správnosti účetnictví vydala účetní jednotka za účelem zajištění organizační stránky účetnictví vnitřní směrnice. Mezi vnitřní směrnice patří především účtový rozvrh, který obsahuje syntetické a analytické účty. Zvlášť byly zřízeny analytické účty pro náklady a výnosy neuznávané z daňového hlediska jako výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Dále byl vypracován odpisový plán investičního majetku, který řeší účetní a daňové odpisy, vymezení drobného hmotného a nehmotného investičního majetku a způsob jeho účtování a odpisování. Oběh dokladů, který byl v účetní jednotce vypracován, je považován za jeden z významných

prostředků, zajišťujících plynulost účetenských prací i včasné a dochvilné zaúčtování účetních dokladů. Součástí oběhu dokladů je vymezení odpovědnosti za věcnou a účetní stránku jednotlivých druhů účetních případů a podpisové vzory. Mezi další interní předpisy patří seznam účetních knih, číselných znaků, symbolů a zkratk použitých v účetnictví, směrnice pro provádění inventarizací včetně termínáře inventarizací (viz příloha č. 2) a směrnice pro stanovení norem přirozených úbytků u zásob (viz příloha č. 3).

K zorganizování prací spojených s uzavřením účetních knih ke konci účetního období byl vypracován harmonogram uzávěrkových prací, který byl podepsán ředitelem společnosti. Harmonogram obsahoval nejen soupis prací, které bylo nutno v souvislosti s roční uzávěrkou provést, ale i uvedení jmen zaměstnanců, popř. útvarů, které měly uvedené práce zajistit a dodat účtárně podklady, dále pak stanoveny termíny, k nimž bylo nutno úkoly plnit. Šlo především o zjištění, zdokumentování a zaúčtování:

- všech inventarizačních rozdílů týkajících se provedených inventarizací majetků a závazků k 31. 12. 1998,
- peněžních operací, které byly provedeny v bance do 31. 12. 1998, popř. v dodatcích, i když bankovní výpisy došly až v následujícím roce,
- účetních dokladů vyhotovených po 31. 12. 1998 pokud ověřují účetní případy roku předchozího (např. zúčtovací a výplatní listiny sestavené za prosinec 1998, cestovní účty týkající se pracovních cest roku minulého, jež však předkládají příslušní zaměstnanci až začátkem příštího roku, doklady na vnitřní přesuny materiálových zásob, zásob zboží, vyúčtování odběru pohonných látek na odběrní karty),
  - nákladů týkajících se předchozího roku, na které byly poskytnuty zálohy k vyúčtování (na pracovní cesty, na drobný nákup),
  - vystavené faktury za splněné dodávky do 31. 12. 1998,
  - došlé faktury za veškeré dodávky s datem zdanitelného plnění do 31. 12. 1998 bez zřetele na datum vyhotovení,
  - zvláštních případů, které svým dopadem ovlivňují výši doplňkových zdrojů (zúčtování zisku nebo ztráty z rekreačního zařízení),
  - vyhotovení dohadných položek aktivních a pasivních na všechny uskutečněné dodávky do 31. 12. 1998, na které do stanoveného termínu nedošla vyúčtování,
  - zúčtování nákladů a výnosů časového rozlišení. [13]

Další etapu uzávěrkových prací představovalo zaúčtování všech dokladů, které se týkaly roku 1998, vyhotovení obrátové a zůstatkové předvahy. Následovalo provedení všech dokladových inventarizací analytických účtů vypracováním soupisových listů (počítačové sestavy, ruční seznamy) s opatřením všech náležitostí, které musí inventurní soupis obsahovat.

Významným produktem účetní uzávěrky byla účetní závěrka skládající se z **rozvahy** - bilance majetku (viz příloha č. 4), **výsledovky** - výkaz zisku a ztrát (viz příloha č. 5) - a **příloh k účetní závěrce** - výkaz peněžních toků (cash flow) (viz příloha č. 6), odpisové metody, použité oceňovací principy a další dílčí informace o podniku (viz příloha č.7). Včasnost sestavení rozvahy, výkazu zisku a ztrát a cash flow byla závislá na včasnosti předložení závěrečných účtů a jejich správnosti. Převodem konečných zůstatků na závěrečné účty 702 - Konečný účet rozvažný a 710 - Účet zisků a ztrát je důsledně oddělen proces uzavírání účetních knih od sestavení účetních výkazů. Vývoj jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztrát za období 1996 až 1998 je uveden v přílohách č. 8 - 11.

5. Inventarizace v podniku X, a.s.

Provádění inventarizací ve společnosti X, a.s. je upraveno vnitropodnikovou směrnicí. Vlastní inventarizační práce bych shrnula do následujících bodů. V další části své práce se budu podrobněji zabývat jejich obsahem.

1. Příkaz k inventarizaci, což představuje opatření ředitele společnosti k zajištění řádného provádění inventarizací a postupů dle vnitropodnikových směrnic k jejich zajištění.

2. Stanovení osoby odpovědné za inventarizaci, jmenování členů inventarizačních komisí.

3. Pro každý inventovaný druh majetku nebo závazků (účet nebo souhrn účtů účtového rozvrhu) je stanovena dílčí inventarizační komise (dále jen DIK). Vedoucí DIK je zodpovědný za provedení inventury. Členy DIK jsou dále pracovník odpovědný za svěřený majetek, zapisovatel nebo další osoba jako svědek.

4. Z účtového rozvrhu se vyčlení rozvahové, případně podrozvahové účty, u kterých bude provedena fyzická inventura a u kterých se stanoví dokladová inventura (viz Přehled majetku a závazků podléhajících inventarizaci v kap. 3.1 a 3.2, resp. v tab. 2. a 3.).

5. Inventarizace začíná přípravou, tzn. přípravou inventarizačních písemností, zejména inventurních soupisů. Je nutné dohodnout dobu zahájení inventury s odpovědnými pracovníky a jejich přítomnost při inventuře.

6. U každého účtu, kde bude provedena fyzická inventura, se stanoví místa, kde bude provedena (dílňny, sklady, skladové plochy, kanceláře) a termíny provedení.

7. Podobným způsobem se připraví i dokladové inventury.

8. Body 1 - 6 jsou zapracovány do harmonogramu inventarizace či vnitropodnikové směrnice pro provádění inventarizace (viz příloha č. 2).

9. Členové DIK budou seznámeni vedoucím DIK s plánem provedení inventury, s termínem vlastního provedení (v průběhu inventury nesmí docházet k jakémukoli pohybu majetku), termínem zpracování inventurních soupisů a inventarizačních zápisů. Bude stanoven závěrečný termín jejich odevzdání (v návaznosti na harmonogram inventarizace).

10. K řízení těchto pracovníků písemně pověřených k provedení inventarizací je zajištěna rovněž písemným jmenováním skupina pracovníků (ústřední inventarizační komise, dále jen ÚIK), kteří budou odpovídat za dodržování termínů stanovených v plánu inventarizací, posoudí formální náležitosti výsledných materiálů z jednotlivých dílčích inventarizací, připraví pro vedení účetní jednotky návrhy na řešení zjištěných inventarizačních rozdílů a připraví závěrečnou zprávu o průběhu inventarizace s případnými dalšími návrhy (organizační opatření, řešení škody, likvidace majetku apod.) či schválí návrhy řešení DIK. Podle směrnic společnosti byla jmenovaná ředitelem pětičlenná ÚIK.

11. Vlastní inventarizace se provádí v termínech stanovených zákonem č. 563/91 Sb. o účetnictví (zapracovaných do harmonogramu inventarizace).

12. K provedení fyzické inventury je možno použít sestav výpočetní techniky s uvedeným umístěním majetku a tyto sestavy opatřené předepsanými náležitostmi mohou sloužit jako inventurní soupisy.

13. Inventurní soupis musí mít tyto náležitosti:

- název a adresu účetní jednotky,
- místo provádění inventury (dílňa, sklad, kancelář apod.),
- druh inventarizace (řádná, mimořádná),
- datum a čas zahájení a ukončení inventury,
- číslo a název účtu, jehož stav je ověřován,
- způsob provedení inventury (fyzická, dokladová),
- jméno a podpis osoby odpovědné za tento majetek,

- jméno a podpis osoby odpovědné za provedení inventury,
- pořadové číslo listu inventurního soupisu.

Inventurní soupis obsahuje:

- číslo řádku,
- číslo inventovaného předmětu (katalogové, evidenční, inventární),
- název položky (druh, rozměr, barva, provedení),
- měrnou jednotku (kus, metr, kilogram),
- zjištěné množství,
- cena za měrnou jednotku v Kč dle účetního ocenění,
- zjištěný fyzický stav v Kč včetně rekapitulace,
- účetní stav v Kč,
- zjištěný rozdíl v Kč i v měrných jednotkách s výjimkou zásob kontrolovaných korunou.

Příklady inventurních soupisů hmotného investičního majetku a zásob ke dni... jsou uvedeny v přílohách č. 12 a 13.

14. Na závěr každé inventury musí být vyhotoven inventarizační zápis. Všechny jeho body musí být řádně a pravdivě vyplněny. ÚIK, v našem případě DIK zkontroluje všechny náležitosti zápisů z provedených inventur před jejich převzetím a dalším zpracováním. Podle potřeby lze k tomuto zápisu přikládat přílohy, které doloží obsah zápisu. Účetní jednotka má náležitosti inventarizačního zápisu uvedeny ve vnitropodnikové směrnici (viz příloha č. 2).

Náležitosti inventarizačního zápisu:

- druh majetku a jeho umístění,
- jména pracovníků odpovědných za majetek,
- datum zahájení a ukončení inventury, druh inventury,
- způsob zjišťování skutečného stavu majetku,
- přehled vyhotovených inventurních soupisů, popř. účetních dokladů určených k vyúčtování inventarizačních rozdílů, popř. odkazy na tyto účetní doklady,
- úhrn zjištěných inventarizačních rozdílů, jejich příčiny,
- návrh na vypořádání inventur. rozdílů a vyjádření (prohlášení) pracovníků odpovědných za příslušný majetek či evidenci závazků, jejich jméno a podpisy (účetní, která majetek inventovala, vedoucí účtárny a ekonomický náměstek),
- podrobný popis zjištění a návrhy na opatření inventurní komise k inventovanému

majetku (závazkům) ke stanovení hmotné odpovědnosti, k zajištění ochrany a využívání majetku, ke stavu a kvalitě majetku, k ocenění inventovaného majetku (závazků),

- jména vedoucího a členů inventarizační komise,
- datum vyhotovení inventarizačního zápisu.

[2,13]

5. 1 Příprava inventarizace v podniku

5. 1. 1 Přípravné inventarizační práce a organizační zajištění

Inventarizace majetku a závazků v roce 1998 představovala v podniku X, a.s. rozsáhlou a přitom specifickou činnost, zaměstnávající bezpočet pracovníků v různé míře intenzity. Jednalo se o soubor činností, které byly náročné na jejich přípravu a provedení, zejména pak na jejich organizaci. Proto bylo vhodné inventarizaci majetku a závazků plánovat, což účetní jednotka plně využila. Aby plán inventarizačních prací splňoval své poslání, účetní jednotka ho vypracovala a vyhlásila v určitém předstihu před konkrétním prováděním inventarizací. Bylo tak možno přihlídnout ke všem okolnostem, které přispěly k racionálnímu provádění všech prací, a vyhnout se tak vlivům, které naopak mohly práci ztížit, ať už to byl výběr vhodných měsíců k provádění inventury, např. kdy ve skladech je stav zásob nejnižší, nebo zajištění pracovních pomůcek a inventarizačních písemností i pracovníky s žádoucí odborností, zkušeností a znalostí inventovaného majetku.

Fyzická inventarizace byla organizačně zajištěna tak, že na návrh vedoucího úseku ředitel společnosti pověřil dílčí inventarizační komise k provedení jednotlivých inventarizací. DIK byla vždy minimálně dvoučlenná. Dále byla kladena podmínka, že ve dvou účetních obdobích po sobě jdoucích nesměl být majetek inventován dílčí inventarizační komisí stejného složení. Inventovaný majetek musel být řádně označen. Povinností hmotně odpovědného zaměstnance za inventovaný majetek byla jeho přítomnost při fyzické inventuře a zároveň zodpovědnost k předložení všeho inventovaného majetku. Dokladovou inventuru provedli přímo účetní zabezpečující příslušnou účetní agendu jako součást svých pracovních povinností.

5. 1. 2 Úkoly dílčích inventarizačních komisí (DIK)

Hlavním úkolem DIK je příprava a bezprostřední provedení fyzické, popř. dokladové inventury majetku a závazků ve střediscích společnosti (skladech, provozech, kancelářích), zajištění všech dalších inventarizačních prací, zpracování v požadovaném čase a kvalitě podkladů a jejich předložení ÚIK.

Konkrétní způsob provádění inventarizačních prací musí DIK či jednotlivý pracovník přizpůsobit charakteru inventarizovaných druhů majetků a závazků a provádět je tak, aby nedošlo k poškození či zničení nebo jiné újmě na inventarizovaném majetku. Přitom je nutno dbát na řádné dodržování stanovených zásad bezpečnosti práce. [2]

Postup při inventarizacích musí směřovat k cíli jejich provádění, tzn. k zajištění úplného a správného zjištění skutečných stavů majetku a závazků a měl by být organizován tak, aby přitom nebyl neodůvodněně narušován hospodářský provoz či činnosti související s předmětem podnikání účetní jednotky.

Hlavními úkoly DIK v následujících třech etapách provádění inventarizací jsou:

a) před zahájením fyzické (dokladové) inventury

- zařadit podle povahy majetku a závazků vše, aby ve stanoveném termínu mohla být jejich inventura zahájena a provedena (jako např. příprava inventarizačních písemností, resp. jejich převzetí či vyzvednutí, zejména inventurních soupisů), dohodnout přesný čas zahájení inventury s odpovědnými pracovníky a jejich přítomnost při inventuře apod.,

- přesvědčit se, zda je uzavřena platná dohoda o hmotné odpovědnosti s příslušnými pracovníky v případech, kdy to vyžadují - v souladu s § 176 zákoníku práce (viz příloha č.1) - interní předpisy účetní jednotky - vedoucí DIK převezme od pracovníka, odpovědného za příslušný druh majetku všechny doklady nepředané k zaúčtování nebo písemné prohlášení, že všechny doklady, týkající se stavu a pohybu majetku a prostředků jím spravovaných odevzdal k zaúčtování, a že všechny příjmy a výdaje těchto prostředků jsou zachyceny v účetnictví nebo v operativní evidenci inventarizovaného majetku,

b) v průběhu provádění fyzické (dokladové) inventury

- zjistit skutečné stavy majetku a závazků, úroveň ocenění ve vztahu k § 25 a § 26 zákona o účetnictví (viz příloha č. 1), jakož i všechna rizika, ztráty a znehodnocení, které se týkají inventarizovaného majetku a závazků,

- vyhotovit inventurní soupis, resp. inventurní soupisy inventarizovaných druhů majetku a závazků v potřebném počtu jejich vyhotovení (v počtu 1 + 2 ks), a to čitelně ve všech požadovaných údajích včetně vlastnoručních podpisů členů a vedoucího DIK i odpovědného pracovníka či pracovníků za inventarizovaný majetek a závazky - zjistit neupotřebitelné, popř. přebytečné a nevyužité druhy majetku (strojů, zařízení, inventáře a

zásob) a navrhnout, jak má být s nimi naloženo,

- zjistit, zda a jak je zajištěna ochrana inventarizovaných druhů majetku z hlediska jejich ostrahy a zda jejich uložení je v souladu s bezpečnostními předpisy apod.,

- zjistit, zda jsou inventarizované druhy majetku řádně udržovány a opravovány,

- zjistit investice, v nichž se nebude pokračovat, a navrhnout, jak má být s nimi naloženo. Za tím účelem je nutno si též vyžádat stanovisko a vyjádření odpovědného pracovníka,

- zjistit druhy a objemy nevyužitých, poškozených nebo znehodnocených zásob (materiálu, potravin, zboží, nedokončených výrobků a výrobků) i příčiny jejich nevyužívání, poškození nebo znehodnocení a navrhnout jejich likvidaci, resp. opravnou položku,

- zjistit doložitelnost evidovaných pohledávek a zjistit pohledávky po lhůtě splatnosti a navrhnout je k příslušnému řízení včetně vytvoření opravné položky. U zaniklých pohledávek je třeba zjistit příčiny jejich zániku, resp. promlčení či prekluze,

- zjistit závazky k odepsání a upozornit na nutnost jejich odepsání,

- zjistit případy, ve kterých již bylo rozhodnuto, které však nebyly ještě vyúčtovány, a upozornit na nutnost jejich řádného vyúčtování.

c) po ukončení fyzické (dokladové) inventury

- odsouhlasit zjištěné fyzické (skutečné) stavy majetku a závazků s jejich stavy v účetnictví nebo operativní evidenci,

- sepsat případné inventarizační rozdíly a vyšetřit příčiny jejich vzniku,

- vypracovat návrh na vypořádání inventarizačních rozdílů a opravné položky,

- sepsat inventarizační zápis, opatřený datem jeho vypracování a podpisy všech členů inventarizační komise včetně osoby odpovědné za příslušný druh majetku. Řádně vypracovaný inventarizační zápis předá vedoucí DIK spolu s ostatními inventarizačními písemnostmi, jako např. s inventurními soupisy, s prohlášením odpovědné osoby, že všechny účetní doklady, týkající se pohybu příslušných druhů majetku, odevzdal k zaúčtování určenému pracovníku (v ekonomickém útvaru) do stanoveného termínu a že žádné složky majetku nezatajil apod.

Je nutné ještě připomenout, že zákon o účetnictví, dle § 29, odst 4 (viz kap. 2.6.1.1) ukládá účetním jednotkám povinnost prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let po jejím provedení.

[2,13]

5.2 Inventarizace jednotlivých druhů majetku a závazků (bilančních položek)

5.2.1 Nehmotný investiční majetek

5.2.1.1 Inventura zřizovacích výdajů

Zřizovací výdaje (účet 011) jsou zaktivované výdaje související se založením společností (např. soudní a notářské poplatky a jiné úřední výlohy, náklady na pracovní cesty, mzdy, odměny za zprostředkování, nájemné). Zřizovacími výdaji (náklady) nejsou výdaje spojené s pořízením investičního majetku. Aktivují se pouze výdaje vynaložené na zřízení společnosti či družstva před dnem vzniku, nikoliv po jejím vzniku. Účetní jednotka musí vnitřním předpisem vymezit časové období, ve kterém bude zohledňovat výdaje uplatňované na zřízení organizace.

Inventarizace zřizovacích výdajů se zajišťuje dokladovou inventurou. Jedná se zejména o kontrolu přijatých faktur i veškerých výdajů v hotovosti, zda věcně i časově souvisí se založením společnosti. [2]

Společnost dané zřizovací výdaje nevykazuje a ani v době jejího vzniku (tj. v roce 1996) účet 011 nebyl použit, jelikož zřizovací výdaje nedosahovaly částky Kč 20 000,- dané zákonem o daních z příjmů pro rok 1996.

5.2.1.2 Inventura softwaru

Fyzickou inventurou překontrolujeme počet všeho software i jeho úplnosti kontrolou počtu disket u jednotlivých programů. Dále zjistíme, v kterých počítačích je jednotlivý software instalován.

Dokladovou inventurou ověříme, zda nákup software je podložen fakturami a licencí, jde-li o software autorizovaný a ověříme oprávký k NIM. [2]

Inventarizaci softwaru byla v účetní jednotce věnována zvláště mimořádná pozornost, protože na její pořízení vynaložila nemalé finanční prostředky. V účetní jednotce je

vedena velice zodpovědně evidence o softwaru, který je nainstalován v jednotlivých počítačích. Byla provedena fyzická inventura softwaru podle jednotlivých pracovišť. Kontrolou bylo zjištěno, že software, který je veden na účtu 013, odpovídal fyzickému stavu a nevykazoval žádných rozdílů. Rovněž software, který byl pořízen na leasing a je veden v operativní evidenci, souhlasil se skutečným stavem. Veškerý software je autorizovaný a jsou dodržovány povinnosti, které vyplývají ze smlouvy uzavřené s organizací, která pro společnost software na zakázku zhotovovala.

5. 2. 1. 3 Inventura jiného NIM

Stejným způsobem jako u softwaru vedeným na účtu 013, se prováděla inventarizace u drobného nehmotného investičního majetku. Jedná se o nehmotný majetek, který v inventované době nedosahoval částky určené vyhláškou. Účetní jednotka dle směrnice tento majetek zařazuje v pořizovací ceně od 1 001,- do částky NIM danou zákonem.

5. 2. 2 Hmotný investiční majetek

Účetní jednotka dělí HIM na tři skupiny. První skupinu tvoří odpisovaný majetek, který je veden v analytické evidenci podle tříd s rozdělením na nemovité věci a samostatné movité věci. HIM je veden v pořizovací ceně od roku 1998 od Kč 40 000,-, u nemovitostí bez ohledu na cenu. Nemovité věci tvoří třída 1 - Budovy, třída 2 - Stavby. Vymezení stavby je obsaženo ve stavebně právních předpisech a zároveň musí splňovat podmínku odst. 2 § 119 občanského zákoníku v platném znění, tzn. musí být spojena se zemí pevným základem (viz příloha č. 1). Samostatné movité věci tvoří třídy 3 až 5 - Stroje, přístroje, třída 6 - Dopravní prostředky a třída 7 - Inventář. Zařazení nového HIM se provádí na základě protokolu o zařazení, který je řádně podepsán odpovědnou osobou, vyřazení HIM se provádí na základě protokolu o vyřazení. Každý měsíc provádí účetní jednotka dokladovou inventuru, kdy porovnává analytickou evidenci s účetním stavem. Jsou kontrolovány pořizovací ceny budov a staveb na účet 021 - Budovy, haly a stavby, oprávky s účtem 081 - Oprávky k budovám, halám a stavbám. Stejným způsobem se kontroluje pořizovací cena zúčtovaná na účtu 022 - Samostatné movité věci a k nim vytvořené oprávky na účtu 082. Měsíční účetní odpisy (vzorec 1), analytická evidence i daňové roční odpisy jsou tvořeny prostředky výpočetní techniky. Provedla jsem namátkovou kontrolu výpočtu daňových odpisů, např. u HIM, který účetní jednotka v průběhu roku prodala, kde se počítá jen 1/2 daňového odpisu a nebyly shledány žádné závady. V návaznosti na výkaz přiznání k silniční dani provedla účetní jednotka fyzickou inventuru všech motorových vozidel a provedla kontrolu zařazení nebo vyřazení těchto

vozidel ve své evidenci. Při fyzické inventuře nebyly shledány žádné rozdíly. V souladu se změnou v Postupech účtování pro podnikatele v průběhu roku 1998 [12] provedla účetní jednotka převod HIM, které pořídila od 1.1.1998 do doby aktualizace změny (zvýšení pořizovací ceny nad 40 tis. Kč), do souboru DHIM.

Druhou skupinu majetku tvoří DHIM. Tento majetek je veden v analytické evidenci podle hmotně odpovědných osob v pořizovací ceně od Kč 1 001,- do 40 000,-. Při zařazení do používání je 100 % odepsán. Jednotlivé pohyby se provádějí na základě dokladu o zařazení, vyřazení nebo převodek mezi útvary. Pravidelně každý měsíc se provádí dokladová inventura analytické evidence a kontroluje s účetním stavem vedeným na účtu 028 - Drobný hmotný investiční majetek a k němu oprávkový účet 088.

Třetí skupina majetku je vedena v operativní evidenci. Jedná se o hmotný majetek v pořizovací ceně od Kč 501,- do 1 000,- a je rovněž veden podle hmotně odpovědných osob. Dokladovou inventuru k této složce majetku nelze provést, protože není evidence v účetnictví, je zaúčtován přímo do spotřeby.

Účetní jednotka si ve své směrnici stanovila, že využije pro inventarizaci HIM odst. 3 § 29 zákona o účetnictví (viz kap. 2.6.1.1), tj. provádět inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit 2 roky. Inventarizaci tohoto majetku provádí vždy v lichý rok. V minulých letech nebyly zaznamenány rozdíly. Na základě rozhodnutí ÚIK společnosti v prosinci 1997 bylo provedeno přečíslování všeho majetku pevnými novými štítky, které bylo v červnu 1998 dokončeno. Tím vlastně proběhla kontrola všeho majetku vedeného v účetní evidenci.

Ke dni účetní závěrky bylo ověřeno, že údaje vedené v účetnictví v účtové skupině 02 a 08 odpovídají operativní evidenci dle jednotlivých hmotně odpovědných pracovníků.

5. 2. 2. 1 Inventura pozemků

Skutečný stav pozemků byl zjišťován dokladovou inventurou k 31.12.1998. Bylo zjišťováno, zda záznamy vedené v evidenci jsou v souladu s evidencí nemovitostí, která je vedena na listu vlastnictví a evidenčním listu u místně příslušného katastrálního úřadu. Jedná se o správnost údajů týkajících se názvu či jména vlastníka pozemku, jeho sídla či adresy, označení katastrálního území, čísla parcely, druhu pozemku, výměry v ha a m², příslušnosti k zastavěnému území obce, čísla evidenčního listu, čísla vlastnického listu, čísla listiny omezující vlastnické právo. Evidence pozemků vedená v účetní jednotce s evidencí nemovitostí vedenou na katastrálním úřadě nezaznamenala žádných rozdílů.

5. 2. 2 Inventura nedokončených hmotných investic

Jedná se o inventuru majetku, který se ke dni inventarizace nalézá v zůstatku účtu 042 - Pořízení hmotných investic. Tento zůstatek se ověřuje především dokladovou inventurou, a to na podkladě faktur dodavatelů za hmotné investice, montážní práce, projektové práce, rekonstrukce a modernizace, opotřebený HIM, investiční práce v cizím hmotném investičním majetku, náklady na přípravu a zabezpečení výstavby do okamžiku jejich převedení do HIM apod.

K účtu 042 vytvořila účetní jednotka analytické účty s členěním na pořízení budov, hal a staveb, stroje a zařízení, dopravní prostředky a DHIM. K 31.12.1998 byl vytvořen soupis nedokončených investic, který byl doložen kopiemi faktur od dodavatelů. Vykázaný rozpis souhlasil s účetním stavem v účetní závěrce.

5. 2. 3 Oběžná aktiva

5. 2. 3. 1 Inventura materiálu

Prostřednictvím účtu 112 - Materiál na skladě vede účetní jednotka pohyb zásob skladu MTZ a pohyb vratných a nevratných obalů jednotlivých odbytových středisek.

Zásoby MTZ tvoří skladovaný materiál v druhovém členění s přímou vazbou na účetnictví (např. materiál pro opravy, palivo, náhradní díly, ochranné osobní pracovní pomůcky, čisticí prostředky, mazadla, kancelářské potřeby, tiskopisy apod.). Materiál je na skladě MTZ evidován v průměrných cenách. Evidence je zajišťována útvarem MTZ prostřednictvím výpočetní techniky. Příjem je realizován na základě odsouhlasené faktury, dokladem o výdeji je potvrzená výdejka. Inventura materiálu byla uskutečněna k 30.11.1998. Byl vyhotoven podklad pro inventurní soupis zásob materiálu na skladě ve struktuře: číselné označení materiálu, evidenční cena, množství - účetní stav a kolonku pro doplnění fyzického stavu. Ředitelem jmenovaná DIK provedla ve stanovených dnech inventuru jednotlivých položek tím, že doplnila skutečné fyzické stavy. Každý list inventurního soupisu je opatřen podpisy všech členů DIK. Vyhotovením rozdílové tabulky byly porovnány fyzické stavy se stavem vedeným v analytické evidenci. Výsledkem inventarizace byl rozdíl - manko, který byl klasifikován jako rozdíl vzniklý průměrováním cen. V podnikové směrnici je uvedeno, že případné odchylky, které vznikají při výpočtu průměrných cen především ze zaokrouhlování, se likvidují u materiálu na skladě vždy při inventarizaci prostřednictvím účtu 501 - Spotřeba materiálu, tedy v tomto případě došlo k zaúčtování MD 501 a D 112.

Vratné a nevratné obaly slouží k ochraně a k usnadnění přepravy zboží. *Nevratné obaly* jsou dodávány zákazníkovi nebo předány a spotřebovány uvnitř účetní jednotky spolu s daným obsahem. U nevratných obalů, které vede účetní jednotka v evidenci, se jedná o obaly z minulých období, v současné době se při nákupu cena nevratného obalu započítává do ceny zboží, umožňuje-li to charakter zboží. Evidence *vratných obalů* je v účetní jednotce zajištěna výpočetní technikou na odbytových střediscích, kde se evidují obaly dle druhů k jednotlivým dodavatelům i odběratelům podle jejich IČO. Na základě toho se sledují lhůty pro vrácení obalů dodavatelům a zároveň návratnost obalů od odběratelů.

V analytické evidenci jsou vedeny vratné i nevratné obaly ve struktuře: adresní číslo, název, množství, evidenční cena za jednotku a cena celkem. Po zpracování měsíční závěrky se provádí pravidelné odsouhlasování analytické evidence na účetní stav a zjišťují se případné administrativní rozdíly. Inventarizace vratných a nevratných obalů se provádí současně s inventarizací zboží zjišťovaného skladu a probíhá stejným způsobem jako u zásob zboží (viz kap. 5.2.3.2). Přehled inventarizací vratných a nevratných obalů v Kč za rok 1998 je uveden v příloze č. 14.

5. 2. 3. 2 Inventura zboží

Předmětem činnosti účetní jednotky je především nákup a prodej zásob zboží velkoobchodních skladů, dále pak prodej v 7 maloobchodech.

Zásoby zboží na skladě velkoobchodní činnosti jsou nesporně největší a nepostradatelnou složkou oběžného majetku. V souvislosti s tím je evidenci zásob věnovaná značná pozornost z hlediska evidence a inventarizace. V jednotlivých skladech jsou zásoby zboží vedeny a evidovány samostatnou číselnou řadou dle číselného označení střediska v návaznosti na podnikový číselník zboží. Účetní jednotka má zajištěnou druhovou evidenci zásob podle způsobu A ve smyslu postupu účtování, a to na samostatných skladních kartách přímo ve skladu dle charakteristik povahy zboží, např. druhů, velikosti, průměru, barev, apod. a dále skladovou evidenci v počítači ve stejných parametrech u odbytových referentů a dále na sestavách v počítači, které tvoří analytickou evidenci zásob. Sestava se nazývá Obratová soupiska zásob, kde jsou členěny zásoby podle adresního čísla a kódu náležitosti (návaznost na skladovou evidenci, kde je uveden podrobný rozpis určitého druhu zboží dle výše uvedených charakteristik). Dále se zde sledují dokladově prokazatelné údaje o stavu (k určitému datu) a pohybu (nákup a prodej) zásob v množství i peněžních jednotkách.

Účetní jednotka vymezila ve své směrnici v návaznosti na § 29, odst. 2 (viz kapitola 2.6.1.1) zákona provádění průběžných inventarizací zásob zboží na skladě velkoobchodní činnosti. Podstatou provádění těchto inventarizací je jejich rozložení do celého účetního období v rámci samostatného skupinového analytického účtu. Průběžná inventarizace se prováděla dle plánu inventarizací podle jednotlivých skladů v průběhu celého kalendářního roku vždy ke konci příslušného měsíce. Před každou inventarizací zásob byla provedena účetní závěrka všech pohybů skladu (příjem, výdej, ostatní změny):

- příjem na základě potvrzených faktur od dodavatele vedoucím skladu,
- výdej vyfakturováním všech zdanitelných plnění běžného měsíce,
- ostatní změny jako např. různé opravné doklady, protokoly o škodě apod.

Zákon o účetnictví neukládá dodržovat předepsaný vzor inventurních soupisů, proto si účetní jednotka vymezila vlastní soupis ve své směrnici. Podkladem soupisových listů pro fyzické stavy je tzv. BIANCO soupis, který je vyhotoven pomocí prostředků výpočetní techniky v návaznosti na účetní zpracování zásob zboží na skladě inventovaného střediska a je členěn ve struktuře: adresní číslo zboží, průměrná evidenční cena, název, MJ, množství dle analytické evidence a sloupec pro vypsání skutečného fyzického stavu.

Účetní jednotka mně předložila inventarizace zásob zboží na skladě odbytových středisek. V inventarizacích bylo ověřeno, že bylo postupováno v souladu se zákonem. Všechny inventarizace obsahovaly příkaz ředitele společnosti k provedení inventarizace včetně jmenování DIK. Inventurní soupisy byly vyplněny čitelně, ve většině případů propisovací tužkou. Negativní jev, který jsem zjistila, bylo přepsání fyzického stavu bez označení, že se jedná o opravu a kdo opravu provedl. Jednotlivé listy inventurních soupisů byly podepsány všemi členy DIK. Dále bylo prověřeno, zda byl respektován časový soulad při nákupu a vyskladnění zásob, tj. zda všechny zásoby, které jsou majetkem společnosti, byly zahrnuty v rozvaze a naopak, zda v rozvahovém stavu nejsou zahrnuty zásoby, které již nebo ještě nejsou v majetku účetní jednotky. Na základě zpracovaných fyzických stavů byla vytvořena za každý sklad srovnávací tabulka inventurních rozdílů. Byly porovnány fyzické stavy s účetními k datu provedení inventarizace, kde se porovnaly stavy množství s vyčíslením manka a přebytků dle jednotlivých položek zboží. Účetní jednotka má vyčleněnou pracovníci, která provádí řídicí práce spojené s inventarizacemi zásob zboží. K jednotlivým rozdílům se pak vyjadřovali hmotně odpovědní pracovníci odpovědní za svěřený majetek, byly zjišťovány příčiny, vypracovány návrhy na vypořádání. Součástí inventarizace byly podrobné popisy zjištění a návrhy na opatření, pokud šlo o poškozené nebo znehodnocené zásoby, jakož i příčiny jejich poškození nebo znehodnocení a návrhy na jejich likvidaci vystavením škodních

protokolů pro jednání ve škodní komisi. V inventarizacích nechybělo ani prohlášení odpovědných pracovníků o tom, že fyzická inventura byla provedena za jejich účasti a že žádný majetek nezatajili.

V další části bych se chtěla věnovat inventarizačním rozdílům u zásob velkoobchodní činnosti a jejich vypořádání. Přehled inventarizací obchodního zboží velkoobchodu za rok 1998 je uveden v příloze č. 15.

Pokud jde o inventarizační rozdíly a jejich vypořádání, lze říci, že se jedná o důležitou problematiku, a to nejen z hlediska inventarizací, ale i z hlediska věrohodnosti účetnictví. Výsledkem inventarizačních prací byly nejen inventarizační rozdíly zjištěné z porovnání fyzických stavů s účetním stavem, ale i chyby, které bylo třeba před vyčíslením konečného inventarizačního rozdílu odstranit. V průběhu účetního období dochází na jednom skladu k několika tisícům příjmů a výdajů a dochází tak v důsledku selhání lidského činitele k chybě či opomenutí při zápisu na skladních kartách. V těchto případech se v podstatě jedná o účetní chyby, které v případě, že by nebyly objeveny, vyjasněny a opraveny zvyšují celkem neoprávněně či nespravedlivě konečné částky manka či přebytků, a to se všemi důsledky. Aby zmíněných rozdílů bylo co nejméně, provádí účetní jednotka pravidelně měsíční odsouhlasování analytické evidence (Obratová soupiska zásob) se skladovou evidencí a průběžně se odstraňují zjištěné nedostatky. Účetní jednotka je nazývá jako administrativní rozdíly.

V prověřovaných inventarizacích se velice často vyskytly chyby vzniklé přehlédnutím, kdy dochází k neúmyslné záměně při výdeji některých druhů zásob. Stav neúmyslných záměn za rok 1998 vykázaných na jednotlivých obchodních střediscích, ukazuje tab. 6. K těmto chybám dochází např. tím, že skladník vydá na řádně vyhotovený expediční příkaz (EP) omylem jiné zboží, a to v důsledku jejich značné podobnosti. Tím se stane, že dle EP je odepsáno ze skladové karty jiné zboží. Neúmyslné záměny se likvidují v návaznosti na vnitropodnikovou směrnici za splnění daných kritérií. Neúmyslné záměny byly vyčísleny v zájmu průkaznosti na zvláštní příloze před definitivním vypočtením a vyčíslením výsledných manka a přebytků, přičemž provedené opravy jsou vyčísleny na principu brutto, tzn. zvláště množství a částky, kterými se snižují manka, a zvláště množství a částky, kterými se snižují přebytky. Před vyčíslením konečného manka na zásobách byly vzaty v úvahu i úbytky z přirozených vlastností v rámci tzv. ztrát do normy v návaznosti na směrnici, kterou účetní jednotka vyhlásila (viz příloha č. 3). Teprve po tomto úkonu byly posuzovány výsledné rozdíly s rozdělením na skutečná manka a přebytky. Byly zjišťovány příčiny vzniklých manka a přebytků s odůvodněním, které jsou uvedeny jako přílohy v příslušných inventarizacích skladu. Pracovnice pověřená zpracováním inventarizací pak předkládala takto připravené

inventarizace obchodnímu náměstkovi, který vypracoval návrh pro jednání ÚIK. Na základě návrhu obchodního náměstka byly inventarizace předány účtárně k zúčtování. Pracovnice účtárny provedla zúčtování všech vzniklých rozdílů:

- opravy administrativních rozdílů,
  - odpis do normy přirozených úbytků zásob zboží a materiálů,
  - neúmyslné záměny k odpisu a ve prospěch (prostřednictvím účtů 504 - Prodané zásoby v ceně pořízení),
  - manko k odpisu (účet 582 - Manka a škody),
  - přebytek ve prospěch (688 - Ostatní mimořádné výnosy),
- a kontrolu vystavených škodních protokolů, jejich zúčtování a doložení zápisu o provedené likvidaci.

Tab. 6. Neúmyslné záměny - inventarizace 1998

OS	POČET POLOŽEK	ZÁMĚNY K ODPISU		ZÁMĚNY VE PROSPĚCH	
		MNOŽSTVÍ	KČ CELKEM	MNOŽSTVÍ	KČ CELKEM
13	22	296,7	17165,37	296,7	17430,15
25	10	6,55	300,24	6,55	356,33
35	13	141,65	15760,37	141,65	16614,08
37	12	17,85	8576,08	17,85	6613,7
45	15	30,39	931,74	30,39	935,89
46	48	80	9242,11	80	8622,01
51	41	82	4195,86	82	5009,77
73	39	1249	28286,12	1249	27005,45
91	10	79	14562,96	79	14702,23
CELKEM	210	1983,14	99020,85	1983,14	97289,61

Součástí účtu 132 - Zboží na skladě je analytický účet, který slouží ke sledování vedlejších nákladů spojených s pořízením zboží velkoobchodu. Účetní jednotka používá dva způsoby rozpouštění ostatních nákladů do pořizovací ceny. V prvním případě jsou ostatní náklady započítány ke každé skladové položce příslušné dodávky podílem měrných jednotek nebo ceny. Tento způsob je používán, jsou-li současně ostatní náklady vyfakturovány se zbožím od jednoho dodavatele. V druhém případě ostatní náklady spojené s pořízením jsou vedeny na samostatném analytickém účtu. Čerpání se provádí pomocí koeficientu a je rovněž zajištěno výpočetní technikou. K 31.12.1998 byl dokladovou inventurou doložen rozpis vedlejších nákladů spojených s pořízením dle jednotlivých středisek a odsouhlasen s účetním stavem.

Dále bych věnovala pozornost zásobám zboží maloobchodní činnosti. Způsob vedení zásob v maloobchodě se řídí konkrétními podmínkami účetní jednotky. V maloobchodních prodejnách nejsou všude vytvořeny podmínky pro to, aby evidence byla vedena na počítači nebo skladních kartách. Zásoby jsou rovněž účtovány způsobem A a dle směrnice jsou vedeny v prodejních cenách na dvou účtech s DPH 5 % a 22 % se

současným sledováním odchylek na pořizovací cenu. Účetní jednotka vede tři účty odchylek, a to DPH 22 %, DPH 5 % a účet určený k účtování marže při nákupu a prodeji. Tím je zajištěno vedení zásob v účetnictví v nákupní (pořizovací), ale i v prodejní ceně. Prodejní cena pro jednotlivé položky zásob je stanovena kalkulací a je určována cenovým oddělením účetní jednotky. Inventarizace maloobchodů probíhaly k 31.12.1998. Pouze u jedné maloobchodny, která skončila svou činnost k 30.11.1998, byla inventarizace provedena k datu jejího ukončení. Byly vypracovány inventurní soupisy a vyčísleny skutečné stavy zásob v prodejních cenách s rozdělením na zásoby, kterým náleží základní sazba 22 % DPH a zásoby se sníženou sazbou 5 % DPH. Dále byly vyčísleny a zdůvodněny rozdíly. Stejným způsobem jako u zásob velkoobchodní činnosti byly na základě návrhu obchodního náměstka inventarizace zúčtovány v účtárně společnosti. U jednotlivých maloobchodů byla vyčíslena manka a přebytky v prodejních cenách, před zúčtováním byly poníženy o podíl rabatu a DPH. Přehled o inventarizacích maloobchodů a vzorkovny v Kč k 31.12.1998 je uveden v příloze č. 16.

Všechny rozdíly, které vyplynuly z inventarizací zásob, byly zúčtovány do roku 1998. Dále u všech inventarizací bylo uvedeno, že veškeré zásoby jsou plnohodnotné. Z předložené rozvahy v plném rozsahu k 31.12.1998 jsem zjistila stav zásob, které účetní jednotka vykazuje. Byly vyplněny všechny tři sloupce - brutto částka (72 306 tis. Kč), korekce (-329 tis. Kč) a netto částka (71 977 tis. Kč). Korekce představovala částku vykazovanou na účtu 196 - Opravná položka ke zboží. Protože ani v jedné z inventarizací zásob zboží se neuváděly opravné položky, zjišťovala jsem, čeho se korekce týká. Byly mně předloženy přehledy o vyhlášených slevách na zboží, které byly promítnuty do hospodářského výsledku roku 1998 jako opravné položky k zásobám. Účetní jednotka v návaznosti na neprodejnost pomalu obrátkových zásob (více jak 360 dnů) povolila odbytovým střediskům připravit návrhy na slevy zboží. Odbytovým střediskům byly stanoveny limity slev, které mohly být promítnuty do HV. Zůstatek účtu 196 ke konci roku 1998 představoval výši povolených slev nezrealizovaných prodejem. Dokladovou inventarizací bylo ověřeno, že účet 196 je doložen soupisem zboží, u kterých došlo k odhodnocení dle odbytových středisek.

5. 2. 3. 3 Inventura materiálu na cestě, zboží na cestě

U každé položky, vykázané v rámci účtu 119 - Materiál na cestě bylo dokladovou inventurou ověřeno, že je doložena fakturami a potvrzením skladu o tom, že zásilka nedošla. Účetní jednotka, jak již bylo výše zmíněno, vede jeden sklad MTZ. Stejným způsobem bylo postupováno při dokladové inventuře účtu 139 - Zboží na cestě. Protože však účetní jednotka má umístěny zásoby zboží ve skladech podnikových středisek

rozdělených dle sortimentu, byly jednotlivé faktury odsouhlaseny vedoucími skladů, že byly odvolávky skutečně potvrzeny, ale zásilky zatím nedošly.

U dokladové inventury obou účtů nebyly zjištěny závady v souvislosti s vyfakturovaným materiálem a zbožím. Příčinou zpoždění dodávky materiálu a zboží bylo ve většině případů zaviněno zpožděním externího dodavatele či dopravce. Účetní jednotka má smluvně ujednáno s externími dodavateli dodávky zboží v paritě A, tzn., že dopravu zboží od dodavatele k odběrateli hradí dodavatel, tedy cena dopravy je již zakalkulována v ceně zboží.

5. 2. 3. 4 Inventura pokladní hotovosti, peněz na cestě a cenin

Účetní jednotka určila 9 pokladních míst (hlavní, vedlejší, 6 pokladen odbytových středisek a valutová). Inventarizace pokladní hotovosti (zůstatek účtu 211) byly provedeny 4x ročně (kromě toho při každé změně pokladníka). Každá inventura pokladny byla doložena zápisem o provedené inventuře, který obsahoval výčetku bankovek a mincí, číslo posledního příjmového a výdajového pokladního dokladu zúčtovaných k datu provedení inventury a podpisy pracovníků odpovědných za provedení inventarizace. Valutová pokladna byla v účetnictví vedena na jednom analytickém účtu, v operativní evidenci byly sledovány jednotlivé měny. Zůstatky jednotlivých měn k 31.12.1998 byly přepočítány kurzem ČNB, rozdíl byl účtován jako kurzový rozdíl.

Z výsledku inventarizace vyplývá, že účetní jednotka nedosahovala pokladního schodku ani přebytku u výše uvedených pokladen.

Účet 261 - Peníze na cestě vykazoval zůstatek na straně MD, který byl doložen fotokopii jednotlivých ústřížků pro příjemce a navazoval na soupis odeslaných peněz z jednotlivých středisek.

Účetní jednotka má na účtu 213 - Ceniny evidovány pouze stravenky do provozoven veřejného stravování. Fyzickou inventurou cenin (zůstatek na účtu 213) se ověřila jmenovitá hodnota a počet kusů stravenek dle jednotlivých odbytových středisek mimo areál podniku. Ani v tomto případě nebyly zjištěny inventarizační žádné rozdíly.

5. 2. 3. 5 Inventura peněžních prostředků na bankovních účtech

Při inventuře peněžních prostředků na bankovních účtech k 31.12. 1998 DIK ověřila, zda poslední výpisy bankovních účtů s vykázaným konečným zůstatkem k 31.12.1998 souhlasí s údaji vedenými v účetnictví k témuž datu. DIK ani v tomto případě nezaznamenala žádné rozdíly.

5. 2. 3. 6 Inventura krátkodobého finančního majetku

Jedná se o inventuru účtu 253 - Dlužné cenné papíry a představuje odkoupenou směnku se splatností 15. 9. 1998. Účetní jednotka směnku zaplatila na základě smlouvy o koupi a je ručitelem této směnky. Dokladovou inventurou byla ověřena DIK její výše a skutečné uložení v trezoru účetní jednotky.

5. 2. 3. 7 Inventura pohledávek

Druhou největší složkou majetku po zásobách zboží tvoří pohledávky, které účetní jednotka dosti podrobně sleduje.

Pohledávky z obchodního styku za poslední tři roky, tedy 1996 až 1998 ukazuje následující tabulka.

Tab. 7. Pohledávky z obchodního styku za období 1996 - 1998 (v tis. Kč)

TEXT	1996	1997	1998
KRÁTKODOBÉ POHLED. CELKEM	33 551	31 111	30 044
. z toho do lhůty splatnosti	14 754	14 844	11 212
. z toho po lhůtě splatnosti	18 797	16 267	18 832
. z toho nad 180 dní	937	3 430	4 408
DLOUHODOBÉ POHLED. CELKEM	293	157	158

Každý měsíc předkládala účetní jednotka podrobný přehled v členění pohledávek podle IČO, Kč a splatnosti bankám, které poskytly úvěr. Na pohledávky do lhůty splatnosti je zřízeno zástavní právo z titulu úvěru. Rovněž odbytová střediska mají denně k dispozici po proúčtování bankovních úhrad počítačovým zpracováním po síti stav pohledávek dle jednotlivých dlužníků. Aby se účetní jednotka vyhnula neplatičům, vydala přísná kritéria pro jednotlivá odbytová střediska, která nesmí zboží prodat jinak, než za hotové (zálohová faktura, dobírka) u:

* smluvních odběratelů

- při dluhu po splatnosti vyšším než 70 tis. Kč,
- při jakémkoliv dluhu po splatnosti o více než 20 dnů,

* nesmluvních odběratelů

- při jakémkoliv dluhu po splatnosti.

Po zpracování účetní závěrky každého měsíce jsou odesílány odběratelům pokusy o smír za nezaplacené pohledávky po lhůtě splatnosti 30 dnů a druhý pokus po lhůtě splatnosti 60 dnů. Všechny pohledávky po 90 dnech splatnosti jsou předávány právnímu oddělení k dalšímu vymáhání. K pohledávkám, které nebyly zaplacené ve lhůtě splatnosti, je v operativní evidenci veden přehled vystavených úroků z prodlení a účetní jednotka nekompromisně trvá na jejich zaplacení. Na nezaplacené úroky z prodlení se vystavují také pokusy o smír.

Na základě zasílaných pokusů o smír se de facto průběžně provádí dokladová inventura. V případě, že by účetní jednotka vedla v účetnictví pohledávku, která dle odběratele je zaplacená nebo se ho nějakým způsobem netýká, písemně odpovídá a účetní oddělení dohledává rozdíly či zjišťuje příčinu. Inventura pohledávek, která byla zaslána jen vybraným odběratelům (největší dlužníci z hlediska částky a delší doby splatnosti), byla uskutečněna na základě požadavků auditora. Tato inventura byla provedena k datu 30.11.1998. Na základě zasláných inventur vypracovala účetní jednotka přehled, který obsahoval:

- potvrzené a odsouhlasené pohledávky odběrateli,
- zjištěné rozdíly, např. chybějící faktura, reklamace v úhradě,
- nedoručené inventury z důvodu zániku odběratele, změny sídla, nevyzvednutí zásilky.

Nedostatky, které byly odběrateli reklamovány, byly průběžně řešeny. Inventury, které byly vráceny nepotvrzeny, byly předány k řešení právnímu oddělení.

K tvorbě opravných položek u pohledávek vedla účetní jednotku nutná obezřetnost, která vycházela z poznání, že podnikatelská činnost tržního hospodářství je v dnešní době prováděna v dosti rizikovém prostředí. Platební neschopnost v odběratelsko dodavatelských vztazích je často „začarovaným kruhem“. I když účetnictví je zaměřeno v zásadě na minulost, na zachycování již uskutečněných operací, musí se brát v úvahu i očekávání a další budoucí vývoj. To platí i při sestavování roční účetní závěrky. Z tohoto důvodu účetní jednotka respektovala zákon o rezervách, který umožňuje vytvářet opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994 za splnění předepsaných

kritérií. Výše tvorby opravných položek k pohledávkám závisela na dvou okolnostech, a to na době, která uplynula od konce sjednané lhůty splatnosti do konce zdanitelného období, tj. 31.12.1998 a na podání návrhu proti dlužníkovi u soudu.

Účetní jednotka vypracovala tři přehledy pohledávek, první obsahoval pohledávky se splatností delší než 6 měsíců, druhý více jak 1 rok a třetí pohledávky, které byly již uplatněny jako opravné položky v roce 1997 ve výši 20 % a v roce 1998 bylo možno uplatnit dalších 13 %, protože se jednalo o pohledávky starší 1 rok.

Tab. 8. Opravné položky k pohledávkám (v tis. Kč)

TEXT	KČ	20 % odpis	33 % odpis
Pohled. se splat.delší než 6 měsíců	887	177	
Pohled. se splat.delší než 1 rok	3 218		1 062

Účetní jednotka provedla dokladovou inventuru účtu 312 - Směnky k inkasu, kde je vedena pohledávka za dlužníkem, jejíž splatnost byla k 30.4.1998. K datu účetní závěrky je nesplacená směnka předmětem soudního vymáhání. V dokladové inventarizaci bylo ověřeno, že směnka je uložena v podnikovém trezoru.

Další složku pohledávek z obchodní činnosti tvoří účet 314 - Poskytnuté provozní zálohy. Účetní jednotka účtuje o zálohách na základě provedené platby a dodržuje postupy účtování. Dokladovou inventurou byl vypracován rozpis zaplacených záloh, které zatím nebyly dodavateli vyúčtovány. Především se jednalo o zálohy na elektřinu, plyn, teplo, vodné a stočné. Celková částka uvedená v rozpise odpovídala účetnímu stavu k 31.12.1998.

Posledním účtem pohledávek z obchodní činnosti tvoří účet 315 - Ostatní pohledávky. Na tomto účtu eviduje účetní jednotka reklamace vůči dodavatelům a postoupené pohledávky. Jednotlivé vzniklé reklamace jsou průběžně likvidovány. Nejstarší reklamace, která zatím není dodavatelem vyřízena, je z června 1998. Rozpis jednotlivých položek je veden podle odbytových středisek a byl odsouhlasen s údaji vedených u jednotlivých referentek, které reklamace s dodavatelem vyřizují. Na tento účet jsou účetní jednotkou účtovány i pohledávky, které vznikají z postoupení. Postoupení pohledávky věřitelem jinému subjektu znamená, že tento jiný subjekt se stává věřitelem namísto toho, kdo pohledávku postoupil vůči témuž dlužníku. Pohledávky byly na účetní jednotku postoupeny písemnou smlouvou. Věřitel, který postupuje pohledávky, se označuje jako postupitel, účetní jednotka se stala postupníkem. S postoupenou pohledávkou přešly i její příslušenství a všechna práva s ní spojená. V průběhu roku bylo postoupeno účetní jednotce velké množství pohledávek. Především byly postoupeny

pohledávky za účelem zajištění závazků, dále pak úplatný převod pohledávky. Postupitelem pohledávek, které vykazuje účetní jednotka ve svém účetnictví, jsou další společnosti, které vlastní stejní majitelé jako účetní jednotku X, a.s. Dokladovou inventarizací bylo ověřeno, že pohledávky, které jsou vedeny na jednotlivých analytických účtech dle postupitelů, jsou doloženy fakturami a jejich soupis odpovídá účetnímu stavu k 31.12.1998. Z rozpisu bylo možno zjistit, že se jedná o staré pohledávky vystavené v roce 1991 až 1995. Na základě zákona o daních z příjmů ve znění jeho dalších dodatků uplatnila účetní jednotka 20 % odpis z neuhrazené části hodnoty pohledávek nabyté postoupením, u nichž nastal termín splatnosti do konce roku 1994. Účetní jednotka odpis účtovala do daňových nákladů a na analytický účet 315, který nese označení pohledávky - starý blok, tedy MD 546 - Odpis pohledávky a D 315. U postoupených pohledávek, u nichž byl termín splatnosti po 31.12.1994, byly uplatněny opravné položky ve výši 33 %. Účetní jednotka vypracovala soupisy pohledávek, u kterých uplatnila výše uvedený odpis či opravnou položku ve struktuře: faktura, odběratel, nominální výše pohledávky a příslušný odpis či opravná položka. Dokladovou inventurou bylo ověřeno, že uvedené rozpisy odpovídají stavům vedených v účetnictví.

Účet 335 - Pohledávky za zaměstnanci navazuje na rozpis zůstatků dle jednotlivých analytických účtů. Na anal. účtu *Zálohy na cestovné* byla poskytnuta záloha zaměstnanci na služební cestu, která se uskutečnila od 2.1.1999. Záloha byla vyplacena 31.12.1998. K anal. účtu *Zálohy na běžné vydání* stanovila účetní jednotka ve své směrnici, že nebude ke konci účetního období provádět vrácení záloh. K účetní závěrce byly doloženy potvrzené zůstatky jednotlivými odpovědnými pracovníky, kteří převzali zálohy na běžná vydání. Soupis jednotlivých potvrzení odpovídal účetnímu stavu k 31.12.1998. Na anal. účtu *Náhrady za manka a škody* byla na základě rozhodnutí škodní komise předepsána úhrada za vzniklou škodu zaměstnanci. Bylo ověřeno, že zaměstnanec uvedenou škodu splácí ve splátkách. Zůstatek na tomto účtu, který zbývá k úhradě, odpovídá účetnímu stavu k 31.12.1998. Na posledním účtu této skupiny - *Příplatky na stravné*, jsou evidovány částky, které nebyly zaměstnanci uhrazeny. Rozpis je proveden podle jednotlivých stravovacích míst a souhlasí s účetním stavem k 31.12.1998.

Účet 341 - Daň z příjmu vykazuje aktivní zůstatek. Z daňového přiznání z roku 1997, které bylo podáno 30.6.1998, vyplynula povinnost platit čtvrtletní zálohy na daň z příjmu. Zálohy byly zaplacený 30.9. a 15.12. 1998. Dále na tomto účtu byly sledovány sražené daně splňující podmínky § 36, odst. 6 zákona o daních z příjmů, které byly doloženy rozpisem. Jedná se o zálohovou daň z úroků, které byly bankou vyčísleny z termínovaného vkladu. Rovněž zaplacené zálohy souhlasily s účetním stavem k 31.12.1998.

Na účtu 378 - Jiné pohledávky sleduje účetní jednotka všechny další pohledávky, které nevyplývají z obchodního styku: refundace mzdy, neuhrazené půjčky, neuhrazené úroky z půjček. Rozpis jednotlivých položek, který byl doložen doklady, souhlasil s účetním stavem.

5. 2. 4 Ostatní aktiva a pasíva - přechodné účty aktiv a pasív

5. 2. 4. 1 Inventura časového rozlišení (aktivní a pasivní povahy)

Časové rozlišení je metoda účetnictví, která umožňuje uplatnit hospodářské operace do toho účetního období, s nímž časově a věcně souvisí. Rozhodujícím dnem, do kterého hospodářská operace spadá, je den, kdy byla tato operace realizována - tj. den dodání zboží či služby bez ohledu na datum, kdy byla tato zdanitelná plnění uhrazena. Následující tabulka ukazuje problematiku časového rozlišování nákladů a výnosů.

Tab. 9. Časové rozlišení nákladů a výnosů

Druh časového rozlišení		běžné období	příští období
nákladů	náklady příštích období	výdaj	náklad
	výdaje příštích období	náklad	výdaj
výnosů	výnosy příštích období	příjem	výnos
	příjmy příštích období	výnos	příjem

[11]

Dle směrnice účetní jednotky se náklady a výnosy, které se týkají budoucích období, časově rozlišují prostřednictvím účtů 381 - Náklady příštích období (aktivní účet, dále jen A), 384 - Výnosy příštích období (pasivní účet, dále jen P). Nevýznamné a pravidelně se opakující částky se časově nerozlišují. Postup se uplatňuje u částek, které by se časově rozlišovaly jen mezi dvěma účetními obdobími. Za nevýznamné částky se v tomto případě považují předplatné novin a časopisů, nákup kalendářů, diářů. Pravidelně se opakující výdaje jsou placené pojistné, které se nekryje s kalendářním rokem, havarijní pojištění aut, pojištění leasingových aut.

Prostřednictvím účtu 381 - Náklady příštích období (A) jsou sledovány především finanční splátky leasingu. Jedná se o první splátku, která se rozpouští do nákladů dle uzavřené leasingové smlouvy. V případě leasingu na výpočetní techniku je doba stanovena na 36 měsíců, v případě nákladního auta AVIA je doba stanovena na 48 měsíců. Účetní jednotka zaúčtovala na tento účet celkový objem leasingových splátek se souvztažným zápisem na účtu 379 - Jiné závazky. Povýšila tak stranu aktiv a pasiv vykázanou v rozvaze. Avšak je možná ještě další varianta tohoto řešení, tj. vedení závazku v podrozvahové evidenci. Dokladovou inventurou bylo ověřeno, že první splátky u obou

leasingů se správně časově rozlišují a že zůstatky výše uvedených splátek souhlasily s účetním stavem. Ostatní případy, které byly účtovány na účet 381, se týkaly nákladů budoucího období. Rozepsané položky, které byly doloženy soupisem a doklady, odpovídaly účetnímu stavu k 31.12.1998.

Účet 386 - Kursové rozdíly aktivní (A) se používají pro účtování snížení pohledávek a zvýšení závazků u nezaplacených pohledávek a závazků v cizí měně. Na účtu 387 - Kursové rozdíly pasivní (P) se účtuje zvýšení pohledávek a snížení závazků u nezaplacených pohledávek a závazků v cizí měně. Vykázané pohledávky a závazky byly přepočítány kurzem ČNB k 31.12.1998. Dokladovou inventurou obou účtů bylo ověřeno, že příložené rozpisy odpovídají účetnímu stavu. Věrohodnost účetnictví byla v tomto případě dodržena. Provedené zaúčtování bylo v závěrečném lednu 1999 zrušeno.

5. 2. 4. 2 Inventura dohadných účtů aktivních a pasivních

Smyslem dohadných položek je ke dni účetní závěrky co nejpřesněji vyjádřit finanční situaci účetní jednotky. Proto se o dohadných položkách zpravidla účtuje k 31.12. běžného roku. Na účtu 388 - Dohadné položky aktivní (A) se účtuje o výnosech, které prokazatelně patří do sledovaného období, ale budeme o nich účtovat jako o pohledávkách. Účetní jednotka účtovala prostřednictvím tohoto účtu pohledávku za pojišťovnou, která byla s tímto ústavem prozatímně písemně potvrzená, ale ještě nebyla finančně vyrovnána. Dle obchodních podmínek s odběrateli poskytuje účetní jednotka za odebrané množství slevy. Byl vypracován soupis jednotlivých odběratelů s nárokem na slevu za II. pololetí 1998 s tím, že faktury budou vystaveny až v roce 1999. Účetní jednotka na základě tohoto rozpisu zúčtovala tyto slevy na MD 388 a D 602 se záporným znaménkem. Podobným způsobem byly zaúčtovány slevy od dodavatelů, které vyplývají z obchodních podmínek (dodavatelé z tuzemska i ze zahraničí). Účetní jednotka vypracovala soupis očekávaných slev, které byly podloženy smluvními podmínkami. Dokladovou inventurou bylo ověřeno, že jednotlivé soupisy souhlasily s účetním stavem k 31.12.1998.

Účet 389 - Dohadné účty pasivní (P) slouží jednak k účtování v průběhu roku prostřednictvím určených analytických účtů, jednak na konci roku. V průběhu roku se zde účtují *nevyfakturované dodávky konsignačních a komisních skladů*. Účetní jednotka má uzavřeno asi s 25 dodavateli smlouvu o tom, že ve svých skladových prostorách (pronajatých či vlastních) bude mít uloženy zásoby, které jsou majetkem dodavatelů. Komisionní sklady jsou tvořeny dodavateli tuzemskými, konsignační sklady dodavateli zahraničními. Účetní jednotka provádí prodej těchto zásob a po skončení měsíce předkládá

dle podmínek uzavřené smlouvy dodavateli podklad k vyúčtování zásob, zároveň s tímto vykazuje zůstatky jednotlivých skladových položek. Tyto agendy jsou zajišťovány výpočetní technikou. V analytické evidenci se pak vede obratová soupiska dle komisních a konsignačních skladů, kde jsou sledovány pohyby, které jsou zaúčtovány prostřednictvím účtu 389 a nejsou účtovány přes účet 132 - Zásoby zboží na skladě, protože nejsou ve vlastnictví účetní jednotky. K 31.12.1998 byl u jednotlivých komisních a konsignačních skladů vedených v analytické evidenci proveden rozbor jednotlivých položek. Dokladovou inventurou bylo zjištěno, že rozdíly, které byly vyčísleny, budou vyrovnány vyfakturováním prodaného zboží na základě hlášení zaslanému dodavateli. K 31.12.1998 byly pracovníky odbytových středisek dle místa uložení zboží v komisních a konsignačních skladech vypracovány rozpisy stavu zásob zboží na skladě, které byly zaslány dodavatelům k odsouhlasení. V podrozvahové evidenci vede účetní jednotka potvrzené inventarizace. U dodavatelů komisních a konsignačních skladů nebyly zjištěny žádné rozdíly. Na tento účet se účtují i *nevyfakturované dodávky zboží velkoobchodu* prostřednictvím dalšího analytického účtu. V návaznosti na průměrování cen zboží na skladě nelze uskutečňovat prodej do mínusových stavů. Z tohoto důvodu v případě, že dojde k dodání zboží na sklad, ale není dodavatelem vystaven daňový doklad, vyhotovuje účetní jednotka tzv. proformu faktury, kde přebírá údaje z dodacího listu a stav zásob je povýšen účtováním MD 132 - Zboží na skladě a D 389. Po dojití faktury od dodavatele se provádí storno proformy faktury a zúčtování řádné příjemky. Tento způsob se uplatňuje především proto, aby bylo možno uspokojit potřeby zákazníka. Dokladovou inventurou bylo zjištěno, že soupis vystavených proforma faktur souhlasí s účetním stavem a že se jedná skutečně o nevyfakturované dodávky zboží dodavateli.

Na konci roku byly na tento účet účtovány všechny práce, služby a výkony, na které jednotlivé útvary účetní jednotky vypracovaly soupisy s tím, že byly provedeny, ale dodavatelé nebyly vyúčtovány. Na analytický účet byly účtovány dále všechny položky, které účetní jednotka účtovala v přesné výši, kdy daňový doklad již obdržela, ale doklad došel po době, kdy ho nebylo možno zahrnout do přiznání DPH. Dokladová inventura byla podložena fotokopiemi jednotlivých rozpisů či došlých faktur. Celkově vykázaná částka odpovídala účetnímu stavu k 31.12.1998.

5. 2. 5 Cizí zdroje

5. 2. 5. 1 Inventura závazků dlouhodobých a krátkodobých

Největší složku cizích zdrojů tvoří závazky z obchodního styku. Účetní jednotka rozlišuje závazky krátkodobé a dlouhodobé ve vztahu k dohodnuté lhůtě splatnosti a vede

je v analytické evidenci k jednotlivým účtům.

Závazky z obchodního styku za poslední tři roky, tedy za rok 1996 až 1998, ukazuje následující tabulka.

Tab. 10. Závazky z obchodního styku za období 1996 - 1998 (v tis. Kč)

TEXT	1996	1997	1998
Závazky z obchod.styku celkem	45 052	47 956	47 564
. z toho do lhůty splatnosti	37 545	36 518	31 227
. z toho po lhůtě splatnosti	7 507	11 438	16 337

Dlouhodobé závazky vznikly 1.7.1996, kdy účetní jednotka zahájila svou činnost a nakoupila zásoby a hmotný majetek, i když byla smlouvou stanovena doba splatnosti na 8 let, byly tyto závazky spláceny rychleji, což bylo pro účetní jednotku velice nevýhodné. Rozpis dlouhodobých závazků odpovídal účetnímu stavu k 31.12.1998.

Krátkodobé závazky činí 42 % z celkových cizích zdrojů. Účetní jednotka vede ve své evidenci dvě saldokonta dodavatelů, které jsou zpracovávány prostředky výpočetní techniky. První se týká dodavatelů zboží, druhé pak dodavatelů prací a služeb. K tomuto účelu jsou zřízeny i analytické účty v účetnictví. Pro statistické účely jsou zřízeny další účty dodavatelů Slovenské republiky a dodavatelů ostatních zahraničních zemí. Dokladová inventarizace byla v průběhu roku prováděna každý měsíc. Vzhledem k dlouhodobé zadluženosti provádí účetní jednotka podrobný rozbor jednotlivých dluhů dle splatnosti. Kontrolou správně vykázaných údajů v saldokontech jsou samotní dodavatelé, kteří neustále urgují telefonicky či písemně své pohledávky. Zůstatky analytické evidence k 31.12.1998 souhlasily s údaji uvedenými v účetnictví.

Součástí závazků z obchodního styku je účet 322 - Směnky k úhradě, kde jsou zúčtovány akceptované cizí směnky. Jednalo se o tři směnky vůči jednomu dodavateli. Směnky mají splatnost 29.1., 1.3. a 30.3. 1999. Dokladovou inventurou bylo ověřeno, že vykázaný rozpis souhlasí s účetním stavem.

Posledním účtem závazků z obchodního styku je účet 324 - Přijaté zálohy do 1 roku. Vykázaný zůstatek navazuje na rozpis přijatých záloh a představuje především zálohy na nájemné.

Další složku závazků tvoří závazky k zaměstnancům, které se sledují na dvou účtech, účet 331 - Zaměstnanci a 333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům. Zůstatek na účtu 331 navazuje na dokladovou inventuru a zároveň na soupisový list tzv. Rekapitulace mzdových složek za prosinec 1998 (dále jen Rekapitulace). Jedná se o mzdu pracovnice

na mateřské dovolené, která byla vyplacena v lednu 1999 v řádném výplatním termínu. Účet 333 se skládá z analytických účtů, a to výživné, kde vykázaný zůstatek navazuje na Rekapitulaci a mzda na účet, půjčky, odborové příspěvky, který rovněž navazuje na dokladovou inventuru a Rekapitulaci. V den určený pro výplatu nebyl vykázán na těchto účtech zůstatek.

Třetí složkou závazků jsou závazky ze sociálního zabezpečení. Účet 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění se skládá ze tří analytických účtů. Na prvním účtu se sleduje *odvod sociálního pojištění*, kde vykázaný zůstatek navazoval na dokladovou inventuru a na Rekapitulaci, tj. pojištění hrazené zaměstnanci (8 %) a pojištění hrazené zaměstnavatelem (26 %) za prosinec 1998. Na druhém účtu se sleduje *odvod zdravotního pojištění*, kde vykázaný zůstatek navazoval na dokladovou inventuru a Rekapitulaci, tj. pojištění hrazené zaměstnanci (4,5 %) a pojištění hrazené zaměstnavatelem (9 %) za prosinec 1998. Protože se jedná o velkou organizaci, provádí výplatu nemocenských dávek účetní jednotka sama. Vykázaný zůstatek je pohledávkou a navazuje na dokladovou inventuru a Rekapitulaci za prosinec 1998.

Lze konstatovat, že dle zákona o daních z příjmů, § 24, odst. 2 f), jsou náklady účtované na účtu 524 - *Zákonné sociální pojištění daňově uznané*, protože sociální a zdravotní pojištění bylo vyrovnáno s institucemi do 31.1.1999.

Další složkou závazků jsou závazky vůči státu. K účtu 342 - *Ostatní přímé daně* se sledují dva analytické účty, a to *zálohová daň z příjmu ze závislé činnosti*, kde vykázaný zůstatek navazoval na dokladovou inventuru a Rekapitulaci a anal. účet *srážková daň z příjmu*, kde zůstatek rovněž navazoval na výše uvedené k 31. prosinci 1998.

Pro účet 343 - *Daň z přidané hodnoty* vytvořila účetní jednotka 19 analytických účtů. Na základě povinnosti předepsané finančním úřadem vést záznamní povinnost DPH na vstupu a výstupu dle sazeb pro tuzemsko a zahraničí se provádí účtování na jednotlivé anal. účty tak, aby byla zajištěna návaznost na daňové přiznání DPH. Vykázaný zůstatek na tomto účtu se skládal ze dvou částí, a to daňové přiznání DPH za prosinec 1998, kde vznikla povinnost na výstupu (odvod), a dodatečné přiznání podaného 16.11.1998 zároveň se žádostí o vrácení přeplatku. Dokladovou inventurou bylo ověřeno, že vykázané rozpisy souhlasily se stavy vykázanými v účetnictví.

Dokladovou inventurou účtu 345 - *Ostatní nepřímé daně* bylo ověřeno, že se jedná o nezaplacenou silniční daň za prosinec 1998. Přiznání k silniční dani, které bylo podáno na finanční úřad v lednu 1999, bylo zároveň dokladem pro inventuru. Vykázaný zůstatek ve výkazu jako nedoplatek odpovídal účetnímu stavu k 31.12.1998.

V rámci účtu 379 - Jiné závazky sleduje účetní jednotka na analytickém účtu závazky DPH a cla vůči celníci. Dokladovou inventurou bylo ověřeno, že vykázaný zůstatek v účetnictví odpovídá nezaplacené JCD, která je splatná 14.1.1999. Další analytický účet tvoří neuhrazené splátky leasingu dle splátkového kalendáře. Dokladovou inventurou bylo ověřeno, že vykázaný zůstatek v účetnictví odpovídá splátkovému kalendáři. Ostatní závazky, které byly vykázány na dalším analytickém účtu, odpovídají rozpisu, který byl přiložen.

5. 2. 5. 2 Inventura bankovních úvěrů

Na základě úvěrových smluv byly účetní jednotce poskytnuty bankovní úvěry. Vykázané zůstatky v účetnictví k 31.12.1998 navazovaly na oznámení zůstatků zaslaných bankovními ústavami.

6. Inventarizace a její ověření auditorem

Úkolem auditora je ověřit, zda údaje uvedené v účetní závěrce věrně, správně a pravdivě zobrazují skutečnost. Z pohledu prováděných inventur by měl především:

- ověřit vydání interních směrnic k zajištění inventarizací, včetně termínáře inventarizací všeho majetku a závazků,
- zhodnotit provedení inventur dle plánů a jejich vypořádání, včetně zaúčtování,
- zjistit, zda se skutečný stav jednotlivých skupin majetku a závazků provedl předepsaným způsobem, tj. fyzickou nebo dokladovou inventurou,
- zkontrolovat vyčíslení přirozených úbytků zásob v rámci norem, vyhlášených v interních směrnicích, vyúčtování inventarizačních rozdílů do sledovaného účetního období, závěrečné schválení inventurních zápisů odpovědným pracovníkem účetní jednotky (ÚIK).

[1]

Výrok auditora představuje názor auditora na to, zda účetní závěrka ve všech významných ohledech věrně zobrazuje stav majetku, závazků, vlastního jmění a výsledek hospodaření účetní jednotky v souladu s platnými zákony a účetními předpisy.

7. Závěr

Účetní jednotkou X, a.s. jsem se zabývala již od jejího vzniku, tj. od 1.7.1996. I přesto, že se jedná vcelku o „mladou společnost“, vycházela z podniku, jehož jméno bylo zárukou dobrého obchodu. Již ve své bakalářské práci jsem konstatovala, že účetní jednotka X, a.s. byla v dosti velké finanční tísní. V závěru jsem uvedla, že finanční zdraví je vizitkou managementu, jeho předvídativosti a obratnosti při sladění finančních zdrojů a potřeb. Protože se však finanční zadlužení účetní jednotky ještě více prohlubovalo, chtěla jsem rozbořením provedených inventarizací odhalit nedostatky a navrhnout případná řešení.

Účetní jednotka z hlediska provádění inventarizací by mohla být vzorem pro ostatní účetní jednotky. Fyzické i dokladové inventarizace z formálního hlediska byly velice pečlivě vypracovány, všechny předepsané písemnosti byly doloženy. Výsledky inventarizací byly projednány v ÚIK, která zasedala celkem čtyřikrát za rok. Zhodnotila všechny provedené fyzické i dokladové inventury, provedla kontrolu zaúčtovaných inventarizací v průběhu roku 1998, případně navrhla opatření k nápravě. Na základě jednání ÚIK provedla účtárna kontrolu zúčtovaných inventarizací a případné opravy dle rozhodnutí ÚIK.

Mezi negativní jevy, které jsem při rozboru inventarizací zjistila, patřily:

- Neúmyslné záměny zboží

Účetní jednotka, dle mého názoru, dosti toleruje vzniklé rozdíly. Protože k neúmyslným záměnám zboží může docházet i v budoucnu, doporučila bych účetní jednotce:

- a) vyčíslovat procento rozdílů z každé inventarizace,
- b) posuzovat v ÚIK, zda se za prohlašovanou, neúmyslnou záměnou neskrývá neoprávněný prospěch pracovníků nebo předem promyšlená akce.

- Účetní opravné položky

Účetní jednotka dle zákona účtovala v plné výši zákonné opravné položky k pohledávkám. Protože však pohledávky po splatnosti vykazují ve výši 18 832 tis. Kč, musím vytknout nevytvoření účetních opravných položek. Stanovení opravné položky je možno nesporně považovat za závažné rozhodnutí, které nejen ovlivňuje výši hospodářského výsledku, ale má též dopad na rozdělování účetně vykázaného HV. Zásada opatrnosti sleduje tento dopad, tzn. aby se nerozděloval zisk, který může být v

budoucnosti ohrožen. Z hlediska účetních opravných položek zásada opatrnosti nebyla respektována.

- Bankovní úvěry

Účetní jednotka byla zatížena úvěry, které nesloužily pro obchodní činnost. Splácením úvěrů a především úroků nebyly prostředky na další rozvoj. V důsledku nedostatku financí klesala konkurenceschopnost, což mělo negativní vliv na zhoršení situace účetní jednotky. Nezbyvaly finanční prostředky na nákup zboží.

- Valutová pokladna

Valutová pokladna je v účetnictví vedena na jednom analytickém účtu. Účetní jednotka sleduje stav a pohyb jednotlivých měn pouze v operativní evidenci. Doporučila bych účetní jednotce zavést analytické účty valutové pokladny a sledovat stav a pohyb odděleně podle jednotlivých měn v analytické evidenci.

- Postoupené pohledávky

Prostřednictvím internetu jsem v obchodním rejstříku zjistila, že majitelé účetní jednotky figurují v mnoha dalších společnostech. Transakce, které se uskutečňovaly postupováním pohledávek mezi jednotlivými společnostmi, kde jsou titíž lidé, se mi jevily jako nečisté. Na účetní jednotku byly postoupeny od další společnosti, kterou vlastní titíž majitelé, pohledávky, které se týkaly roku 1991 až 1995. Podobný příklad jsem objevila i u dlouhodobých závazků. Na začátku roku 1998 dostala účetní jednotka dvakrát oznámení o tom, že dluží závazky z titulu postoupení pohledávky jiným společnostem (v obou případech stejní majitelé). Původně byl závazek ke společnosti, na kterou byl v květnu 1998 vyhlášen konkurz. Účetní jednotka v roce 1998 pak tento závazek splácela na základě příkazu majitelů.

Nabízí se v tomto případě snad nejčastěji uváděné slovo z médií, a to „tunelování“:

- vydírání, kdy v českých poměrech musí věřitel přistoupit na lichvářské podmínky a jsou od něho zkupovány pohledávky za zlomek nominální hodnoty,
- převedení aktiv na další své firmy (viz případ konkurzu); správce konkurzní podstaty pohledávku nevymůže, protože ani neví, kde pohledávku má vymáhat, a bude daňově odepsaná. Stát tak přichází o finanční prostředky.

Jaké navrhnout opatření proti tunelování? Jedině stát má v rukou moc. Stačilo by např. zamezit existenci střetu zájmů.

- Odměny společníků

Šokujícím bylo pro mě zjištění, že společnost, která vykazuje více jak 10 000 tis. Kč ztráty si vyplatila téměř 600 tis. Kč odměn členům statutárním orgánům, které musí být vypláceny ze zisku. Jaké navrhnout opatření? Pochopitelně zákon, který by to neumožňoval.

- Pronájem nemovitostí

Částka za pronájem nemovitosti od počátku fungování společnosti zapříčinila její největší zadluženost.

- Projekčně programová dokumentace

Účetní jednotka nemá pro zpracování účetnictví pomocí prostředků výpočetní techniky zpracovanou projekčně programovou dokumentaci tak, aby mohla poskytnout podklady, např. pro kontrolní orgány.

- Vlastní jmění

Inventarizaci vlastního jmění nebyla v účetní jednotce věnována pozornost. Příloha k účetní závěrce uvádí, že základní jmění bylo zvýšeno o 30 000 tis. Kč upsáním 30 000 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o nominální hodnotě jedné akcie 1 000,- Kč na základě rozhodnutí valné hromady z roku 1996. I přes skutečnost, že tyto akcie byly splatné do 90ti dnů ode dne zápisu zvýšeného základního jmění do obchodního rejstříku, byly splaceny až v roce 1998 (z důvodu živelných pohrom - povodně v místě bydliště majitelů společnosti) a návrh na změnu v obchodním rejstříku byl podán až v lednu roku 1999.

Obrovská zadluženost, nedostatek finančních prostředků na nákup zboží za účelem dalšího obchodování vedly účetní jednotku k omezení své obchodní činnosti. K 31.3.1999 tržby z obchodní činnosti činily 86 423 tis. Kč (viz příloha č. 17). Společnost zaznamenala opět ztrátu ve výši 9 395 tis. Kč. Stav zásob zboží se snížil o 27 %. Docházelo k dalšímu snížení stavu zaměstnanců. I přes zvýšení celkových pohledávek o 11 %, byly peněžní prostředky získané z prodeje zboží velkoobchodní a maloobchodní činnosti věnovány na splácení bankovních úvěrů, které se v konečném důsledku snížily o 55 %. Orientace na

splátky bankovních úvěrů měla však za následek další zvýšení celkových závazků o 35 %. Tyto finanční problémy ve svém konečném důsledku vyvolaly ukončení obchodní činnosti účetní jednotky a její následný prodej jiné společnosti, resp. prodej všeho hmotného majetku a zásob. Valná hromada, která se konala v květnu 1999, odvolala představenstvo společnosti a stanovila likvidátora, který po zápisu do obchodního rejstříku zahájí likvidaci společnosti, pokud do té doby neuplatní své nároky věřitelé u příslušného soudu.

Po napsání této práce jsem se jistě nestala odborníkem na hodnocení inventarizací. Nebude ze mě ani odborník pro okamžité podnikání. Doufám však, že jak finanční analýza, kterou jsem provedla v bakalářské práci, tak průřez inventarizacemi všeho majetku a závazků mně ukázaly, jak se orientovat v záplavě čísel, které se o podnicích v médiích publikují. Za nejdůležitější však považuji, že začnu kvalifikovaněji přemýšlet.

Seznam literatury

1. Schiffer, V.: Inventarizace majetku a závazků. 3. vydání. VM-PULS, Praha 1997.
2. Kochová, A.: Závěr roku v účetnictví, Poradce 3, 1997.
3. Zákon č. 563/91 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
4. Kovanicová, D.; Kovanic P.: Poklady skryté v účetnictví, I. díl. 3. vydání. Polygon, Praha 1996.
5. Ryneš, P.: Podvojný účetnictví a účetní závěrka pro podnikatele 1998. Svazek 41. TRIZONIA s.r.o., Praha 1998.
6. Veinfurtová, P.: Analýza účetních výkazů. [Bakalářská práce]. Liberec 1997. Technická univerzita v Liberci. Fakulta hospodářská.
7. Kovanicová, D.: Účetní výkazy v rukou manažera, Ekonom 1996.
8. Havel, F.; Huleš J.: Stručný komentář k zákonu o účetnictví, Účetnictví č. 3/1992.
9. International Accounting Standards 1993. The full text of all International Accounting Standards extant at 1 January, 1993. International Accounting Standards Committee, London 1992.
10. French, D.: Dictionary of Accounting Terms. The Institute of Chartered Accountants, London 1985.
11. Ptáčková, V.: Velký průvodce podnikatele (1998 - 1999). Academia, Praha 1998.
12. Opatření MF č.j. V/20 100/1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele, ve znění pozdějších předpisů
13. Firemní materiály společnosti X, a.s.

Seznam příloh

- Příloha č. 1 - Rozpis použitých paragrafů zákonů (2 strany)
- Příloha č. 2 - Vnitropodniková směrnice k zajištění inventarizace majetku a závazků (10 stran)
- Příloha č. 3 - Normy mank přirozených úbytků zásob zboží a materiálů (4 strany)
- Příloha č. 4 - Rozvaha v plném rozsahu k 31.12.1998 (4 strany)
- Příloha č. 5 - Výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu k 31.12.1998 (2 strany)
- Příloha č. 6 - Přehled o peněžních tocích k 31.12.1998 (2 strany)
- Příloha č. 7 - Přehled o plnění plánu vybraných ukazatelů k 31.12.1998
- Příloha č. 8 - Horizontální analýza rozvahy v plném rozsahu za období 1996-1998
- Příloha č. 9 - Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát v plném rozsahu 1996-1998
- Příloha č. 10 - Vertikální analýza rozvahy v plném rozsahu za období 1996-1998
- Příloha č. 11 - Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát v plném rozsahu 1996-1998
- Příloha č. 12 - Inventurní soupis hmotného investičního majetku
- Příloha č. 13 - Inventurní soupis zásob ke dni ...
- Příloha č. 14 - Přehled inventarizací vratných a nevratných obalů v Kč za rok 1998
- Příloha č. 15 - Přehled inventarizací obchodního zboží za rok 1998 v Kč
- VELKOOBCHOD
- Příloha č. 16 - Přehled o inventarizacích maloobchodů a vzorkovny v Kč
k 31.12.1998
- Příloha č. 17 - Přehled o plnění plánu vybraných ukazatelů k 31.3.1999

Seznam zkratk v přílohách

CO	civilní obrana
D	dokladová inventura
dod.	dodavatelé
EN	ekonomický náměstek
F	fyzická inventura
inv., invent.	inventarizace
JKV	jednotná klasifikace výrobků
malo, MP	maloprodejna
MTZ	materiálně technické zásobování
odb.	odběratelé
odpověd.ved.	odpovědný vedoucí
ON	obchodní náměstek
OON	ostatní osobní náklady
OS	odbytové středisko
pohl.	pohledávky
PPSP	personální práce a sociální politika
průběž.	průběžně
r.	rok
R. sl.	rozvaha sloupce číslo
ř.	řádek
splat.	splatnost
TN	technický náměstek
úč.	účet
úct. tř.	úctová třída
vč.	včetně
velko, VO	velkoobchod
závaz.	závazky
ZJ	základní jmění

označ. a	PASIVA b	řád. c	Stav v běžném účet. období 5	Stav v minulém účet. období 6
	PASIVA CELKEM (ř. 62 + 79 + 105)	061	138 288	204 976
A.	Vlastní jmění (ř. 63 + 66 + 71 + 75 + 78)	062	21 121	31 164
A. I.	Základní jmění (ř. 64 + 65)	063	31 000	31 000
A. I. 1.	Základní jmění	064	31 000	31 000
	2. Vlastní akcie	065		
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 67 až 70)	066		
A. II. 1.	Emisní ážio	067		
	2. Ostatní kapitálové fondy	068		
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku	069		
		070		
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 72 + 73 + 74)	071	30	29
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond	072	30	29
	2. Nedělitelný fond	073		
	3. Statutární a ostatní fondy	074		
A. IV.	Hospodářský výsledek minulých let (ř. 76 + 77)	075	135	115
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	076	135	115
	2. Neuhrazená ztráta minulých let	077		
A. V.	Hospodářský výsledek běžného účetního období (+ / -) [ř. 01 - (+63 + 66 + 71 + 75 + 79 + 105)]	078	-10 043	20
B.	Cizí zdroje (ř. 80 + 84 + 91 + 101)	079	114 512	172 025
B. I.	Rezervy (ř. 81 + 82 + 83)	080		
B. I. 1.	Rezervy zákonné	081		
	2. Rezerva na kursové ztráty	082		
	3. Ostatní rezervy	083		
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 85 až 90)	084	18 429	68 396
B. II. 1.	Závazky k podnikům s rozhodujícím vlivem	085		
	2. Závazky k podnikům s podstatným vlivem	086		
	3. Dlouhodobé přijaté zálohy	087		
	4. Emitované dluhopisy	088		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě	089		15 859
	6. Jiné dlouhodobé závazky	090	18 429	52 537

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT

v plném rozsahu

ke dni 31.12.1998
(v celých tisících Kč)

Výsledovka ÚČ POD 2 - 01

Název a sídlo účetní jednotky
Podnik X, a.s.

Čís.ř.	IKF	Rok	Měsíc	IČO
01	8 0 3 0 9 5	...98...	1 2	

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	504 206	534 866
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	410 378	437 839
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	93 828	97 027
II.	Výkony (ř. 05 + 06 + 07)	04	7 266	1 771
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	7 249	1 758
2.	Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby	06	-	
3.	Aktivace	07	17	13
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	55 062	46 881
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	9 440	9 616
B. 2.	Služby	10	45 622	37 265
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	46 032	51 917
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	47 820	49 682
C. 1.	Mzdové náklady	13	34 461	36 205
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	584	180
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení	15	11 935	12 566
C. 4.	Sociální náklady	16	790	731
D.	Daně a poplatky	17	543	454
E.	Odpisy nehmotného a hmotného investičního majetku	18	3 909	3 545
III.	Tržby z prodeje investičního majetku a materiálu	19	2 095	2 979
F.	Zůstatková cena prodaného investičního majetku a materiálu	20	1 960	2 320
IV.	Zúčtování rezerv a časového rozlišení provozních výnosů	21		
G.	Tvorba rezerv a časového rozlišení provozních nákladů	22		
V.	Zúčtování opravných položek do provozních výnosů	23	961	945
H.	Zúčtování opravných položek do provozních nákladů	24	1 748	1 706
VI.	Ostatní provozní výnosy	25	4 211	4 317
I.	Ostatní provozní náklady	26	2 375	2 365
VII.	Převod provozních výnosů	27		
J.	Převod provozních nákladů	28		
*	Provozní hospodářský výsledek (ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 20 + 21 - 22 + 23 - 24 + 25 - 26 + (-27) - (-28))	29	-5 556	36

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT
v plném rozsahuke dni 31.12.1998
(v celých tisících Kč)

Výsledovka Úč POD 2 - 01

Název a sídlo účetní jednotky
Podnik X, a.s.1 x příslušnému finančnímu
úřadu

Čís.ř.	IKF	Rok	Měsíc	IČO
01	803095	...98..	1 2	

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	504 206	534 866
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	410 378	437 839
+	Obchodní marže (f. 01 - 02)	03	93 828	97 027
II.	Výkony (f. 05 + 06 + 07)	04	7 266	1 771
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	7 249	1 758
2.	Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby	06	-	
3.	Aktivace	07	17	13
B.	Výkonová spotřeba (f. 09 + 10)	08	55 062	46 881
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	9 440	9 616
B. 2.	Služby	10	45 622	37 265
+	Přidaná hodnota (f. 03 + 04 - 08)	11	46 032	51 917
C.	Osobní náklady (f. 13 až 16)	12	47 820	49 682
C. 1.	Mzdové náklady	13	34 461	36 205
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	584	180
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení	15	11 935	12 566
C. 4.	Sociální náklady	16	790	731
D.	Daně a poplatky	17	543	454
E.	Odpisy nehmotného a hmotného investičního majetku	18	3 903	3 545
III.	Tržby z prodeje investičního majetku a materiálu	19	2 095	2 979
F.	Zůstatková cena prodaného investičního majetku a materiálu	20	1 960	2 320
IV.	Zúčtování rezerv a časového rozlišení provozních výnosů	21		
G.	Tvorba rezerv a časového rozlišení provozních nákladů	22		
V.	Zúčtování opravných položek do provozních výnosů	23	961	945
H.	Zúčtování opravných položek do provozních nákladů	24	1 748	1 706
VI.	Ostatní provozní výnosy	25	4 211	4 817
I.	Ostatní provozní náklady	26	2 875	2 365
VII.	Převod provozních výnosů	27		
J.	Převod provozních nákladů	28		
*	Provozní hospodářský výsledek (f. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 20 + 21 - 22 + 23 - 24 + 25 - 26 + (-27) - (-28))	29	-5 556	36

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
VIII.	Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů	30		
K.	Prodané cenné papíry a vklady	31		
IX.	Výnosy z finančních investic (f. 33 + 34 + 35)	32		
IX. 1.	Výnosy z cenných papírů a vkladů v podnicích ve skupině	33		
2.	Výnosy z ostatních investičních cenných papírů a vkladů	34		
3.	Výnosy z ostatních finančních investic	35		
X.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	36		
XI.	Zúčtování rezerv do finančních výnosů	37		10
L.	Tvorba rezerv na finanční náklady	38		
XII.	Zúčtování opravných položek do finančních výnosů	39		
M.	Zúčtování opravných položek do finančních nákladů	40		
XIII.	Výnosové úroky	41	2 677	1 446
N.	Nákladové úroky	42	7 957	4 365
XIV.	Ostatní finanční výnosy	43	2 081	4 667
O.	Ostatní finanční náklady	44	1 358	1 733
XV.	Převod finančních výnosů	45		
P.	Převod finančních nákladů	46		
*	Hospodářský výsledek z finančních operací [f. 30 - 31 + 32 + 36 + 37 - 38 + 39 - 40 + 41 - 42 + 43 - 44 + (-45) - (-46)]	47	-4 557	25
R.	Daň z příjmů za běžnou činnost (f. 49 + 50)	48		
R. 1.	- splatná	49		149
2.	- odložená	50		
		51		
**	Hospodářský výsledek za běžnou činnost (f. 29 + 47 - 48)	52	-10 113	-38
XVI.	Mimofádné výnosy	53	436	409
S.	Mimofádné náklady	54	366	351
T.	Daň z příjmů z mimofádné činnosti (f. 56 + 57)	55		
T. 1.	- splatná	56		
2.	- odložená	57		
*	Mimofádný hospodářský výsledek (f. 53 - 54 - 55)	58	70	53
U.	Převod podílu na hospodářském výsledku společníkům (+/-)	59		
***	Hospodářský výsledek za účetní období (+/-) (f. 52 + 58 - 59)	60	-10 043	20
	Hospodářský výsledek před zdaněním (+/-) (f. 29 + 47 + 53 - 54)	61	-10 043	169
	Kontrolní číslo (f. 01 až 61)	99	1 267 675	1 351 398

Odesláno dne:	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)
			tel.: /lin

Příloha č. 1 - Rozpis použitých paragrafů zákonů

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Obecná ustanovení

§ 7

(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.

(2) Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období.

(3) Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky.

(4) Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka s přihlédnutím ke všem okolnostem účetního případu neporušila povinnosti uložené jí tímto zákonem.

§ 13 Účetní knihy

(1) Účetní jednotky účtující v soustavě podvojného účetnictví účtují:

a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jimž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,

b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),

c) v knihách analytické evidence, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy.

(2) Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně tyto údaje:

a) zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,

b) souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, nejvýše za kalendářní měsíc,

c) zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.

(3) Peněžní částky v knihách analytické evidence musí odpovídat příslušným souhrnným peněžním částkám na syntetických účtech, k nimž se tato evidence vede.

(4) Vedou-li účetní jednotky knihy analytické evidence v jednotkách množství, zajistí souhrnou vazbu této evidence v peněžních jednotkách na zůstatky, popřípadě na obraty příslušných syntetických účtů.

§ 17

(2) Účetní jednotky, které jsou právnickými osobami, uzavírají účetní knihy k poslednímu dni účetního období, ke dni zrušení bez likvidace, ke dni předcházejícímu den vstupu do likvidace nebo den účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání, ke dni skončení likvidace nebo konkursu. Účetní jednotky, které jsou fyzickými osobami, uzavírají účetní knihy k poslednímu dni účetního období, ke dni skončení podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti, ke dni předcházejícímu den účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání, ke dni skončení konkursu, ke dni předcházejícímu den zápisu do obchodního rejstříku a ke dni výmazu z obchodního rejstříku.

Účetní závěrka

§ 19

(1) Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k poslednímu dni účetního období (řádná účetní závěrka) a v ostatních případech uvedených v § 17 odst. 2 (mimořádná účetní závěrka), účetní jednotky, které jsou právnickými osobami, sestavují rozvahu také ke dni svého vzniku, ke dni vstupu do likvidace, nebo ke dni účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání a účetní jednotky, které jsou fyzickými osobami, ke dni jejich zápisu do obchodního rejstříku ke dni účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání (zahajovací rozvaha).

(2) Ustanovení odstavce 1 platí i pro sestavování výkazu o majetku a závazcích a o příjmech a výdajích s tím, že účetní jednotky, které jsou fyzickými osobami, sestavují výkaz i ke dni vzniku podnikatelského oprávnění a ke dni následujícímu po dni výmazu z obchodního rejstříku, nesestavují jej však ke dni zápisu do obchodního rejstříku.

Způsoby oceňování

§ 25

(1) Jednotlivé složky majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce oceňují účetní jednotky těmito závaznými způsoby:

a) HM kromě zásob s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností se oceňuje pořizovacími cenami nebo reprodukčními pořizovacími cenami,

b) HM kromě zásob vytvořených vlastní činností se oceňuje vlastními náklady,

c) nakoupené zásoby se oceňují pořizovacími cenami,

d) zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady,

e) peněžní prostředky a ceniny se oceňují jejich nominálními hodnotami,

f) cenné papíry a majetkové účasti se oceňují cenami pořízení,

g) pohledávky a závazky se oceňují jejich nominálními hodnotami,

h) nakoupený nehmotný majetek kromě pohledávek se oceňuje pořizovacími cenami,

i) nehmotný majetek kromě pohledávek vytvořených vlastní činností se oceňuje vlastními náklady nebo reprodukčními pořizovacími cenami, pokud jsou nižší,

j) příchovky zvířat se oceňují vlastními náklady, nelze-li je zjistit, reprodukčními pořizovacími cenami.

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
VIII.	Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů	30		
K.	Prodané cenné papíry a vklady	31		
IX.	Výnosy z finančních investic (ř. 33 + 34 + 35)	32		
IX. 1.	Výnosy z cenných papírů a vkladů v podnicích ve skupině	33		
2.	Výnosy z ostatních investičních cenných papírů a vkladů	34		
3.	Výnosy z ostatních finančních investic	35		
X.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	36		
XI.	Zúčtování rezerv do finančních výnosů	37		10
L.	Tvorba rezerv na finanční náklady	38		
XII.	Zúčtování opravných položek do finančních výnosů	39		
M.	Zúčtování opravných položek do finančních nákladů	40		
XIII.	Výnosové úroky	41	2 677	1 446
N.	Nákladové úroky	42	7 957	4 365
XIV.	Ostatní finanční výnosy	43	2 081	4 667
O.	Ostatní finanční náklady	44	1 358	1 733
XV.	Převod finančních výnosů	45		
P.	Převod finančních nákladů	46		
*	Hospodářský výsledek z finančních operací (ř. 30 - 31 + 32 + 36 + 37 - 38 + 39 - 40 + 41 - 42 + 43 - 44 + (-45) - (-46))	47	-4 557	25
R.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 49 + 50)	48		
R. 1.	- splatná	49		149
2.	- odložená	50		
		51		
**	Hospodářský výsledek za běžnou činnost (ř. 29 + 47 - 48)	52	-10 113	-38
XVI.	Mimofádné výnosy	53	436	409
S.	Mimofádné náklady	54	366	351
T.	Daň z příjmů z mimofádné činnosti (ř. 56 + 57)	55		
T. 1.	- splatná	56		
2.	- odložená	57		
*	Mimofádný hospodářský výsledek (ř. 53 - 54 - 55)	58	70	53
U.	Převod podílu na hospodářském výsledku společníkům (+/-)	59		
***	Hospodářský výsledek za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	-10 043	20
	Hospodářský výsledek před zdaněním (+/-) (ř. 29 + 47 + 53 - 54)	61	-10 043	169
	Kontrolní číslo (ř. 01 až 61)	99	1 267 675	1 351 398

Odesláno dne:	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis)	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis)
			tel.: /linka:

Přehled o peněžních tocích /cash flow/ k 31. prosinci 1998

		tis.Kč	
P.	Stav peněž.prostř.a peněž.ekviv.na zač.účet.obd.	-	3 391
Peněžní toky z hlavní výděleč./provoz./ činnosti			
Z.	Účet.zisk nebo ztráta z běž.činn.před zdaněním	-	10 043
A.1.	Úprava o nepeněžní operace	+/-	+ 5 875
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv, odpis pohledávek	+/-	+ 3 580
A.1.2.	Změna stavu oprav.polož.,res.a změna zůstat.přech.účetů aktiv a pasiv,čas.rozl.n.a výn.	+/-	- 90
A.1.3.	Zisk/ztráta/ z prod.st.aktiv	-	
A.1.4.	Výn.z dividend a podílů ze zisku	+/-	+ 5 218
A.1.5.	Vyučt.nákl.úroky a vyučt.výnos.úroky	+	4 540
A. +	Čistý provoz.tok z provoz.činn.před zdan.	+	18 230
A.2.	Změna potřeby pracov.kapitálu	+/-	+ 35 833
A.2.1.	Změna stavu pohl.z provoz.činnosti	+/-	- 36 924
A.2.2.	Změna stavu krátk.záv.z provcz.činnosti	+/-	+ 20 431
A.2.3.	Změna stavu zásob	+/-	- 1 110
A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku	+	22 770
A ++	Čistý peněž. tok z provoz.činn. před zdaněním	+	62
A.4.	Přijaté úroky	-	89
A.5.	Zaplac.dan z příjmu za běž.čin. a za doměr.	-	
A.6.	Příjmy a výd. spoj.s mimoř.úč.příp. které tvoří mimoř.HV vř.uhraz.splat.daně z příj.z mim.činn.		
A +++	Čistý peněžní tok z provoz.činnosti	+	22 743
Peněžní toky z investiční činnosti			
B.1.	Výdaje spojené s pořiz.stálých aktiv	-	2 593
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	+	260
B.3.	Půjčky a úvěry spřiz.osobám		
B. +++	Čistý peněžní tok vzt.se k inv.činnosti	-	2 333
Peněžní toky z finančních činností			
C.1.	Změna stavu dlouhodob.,popř.krátkodob.závazků	-	19 589
C.2.	Dopady změn vlast.jmění na peněž.prostředky		
C.2.1.	Zvýšení peněž.prostřed. z titulu zvýšení ZJ	+	
C.2.2.	Vyplac.podílu na vlastním jmění společ.	-	
C.2.3.	Peněž.dary a dotace do vlast.jm.a dal.vklady	+	
C.2.4.	Úhrada ztráty spoječníky	+	
C.2.5.	Přímé platby na vrub fondů	-	
C.2.6.	Vyplac.dividendy nebo podíly na zisku	-	

Příloha č. 6 - pokračování

C.3.	Přijaté dividendy a podíly na zisku	-	
C. + + +	Čistý peněžní tok vztah.se k finan.činnosti	-	19 589
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněž.prostředků	+	821
B.	Stav peněž.prostředků na konci období	-	2 570

Výpočet ukazatelů přehledu peněžních toků:

$$\begin{aligned}
 A.+ &= Z + A.1. \\
 A.1. &= A.1.1. \text{ až } A.1.5. \\
 A.+ &= A.+ + A.2. \\
 A.2. &= A.2.1. \text{ až } A.2.4. \\
 A.+ + + &= A.+ + A.3. + A.4. + A.5. + A.6. \\
 B.+ + &= B.1. + B.2. \\
 C.+ + + &= C.1. + C.2. + C.3. \\
 C.2. &= C.2.1. \text{ až } C.2.6. \\
 F &= A.+ + B.+ + C.+ \\
 R &= F + F
 \end{aligned}$$

Přesná "náplň" jednotlivých řádek je uvedena ve FZ 12/1/95

Přehled o plnění plánu vybraných ukazatelů v tis. Kč k 31.12.1998

Řádek	U k a z a t e l	Plán	Skutečnost	%
1	Tržby z OČ (velko + malo)		504 206	
2	Odbvt celkem		410 378	
3	Odbvt velko - celkem (cena pořiz.)		388 972	
4	z toho : skladový		382 887	
5	traťový		6 085	
6	Odbvt malo - (cena pořizení)		21 406	
7	Nákuo velko - celkem		381 326	
8	Zásobv zboží - velko		63 797	
9	Zásobv zboží - malo		5 386	
10	Zásoby celkem		71 978	
11	Obrátka zásob zboží celkem		61,60	
12	Obrátka zásob celkem		62,29	
13	Marže - velko		87 743	
14	Marže - malo		6 085	
15	Marže celkem		93 828	
16	Tržby za prodej služeb		7 266	
17	Mzdové prostředky bez OON (úč.521)		34 231	
18	OON - ostat.osob.náklady (úč.521)		230	
19	Mzdové prostředky celkem ř.17+18		34 461	
20	Průměrný počet zaměst. -přepočet-		237	
21	Průměrná měs. mzda v Kč ř.17:20		12 036	
22	Zisk +, ztráta -, (před zdaněním)		- 10 043	
23	Pohledávky celkem		33 780	
24	z toho úč.311 odběr.-po sol.celk.		18 683	
25	do 30 dnů		4 511	
26	nad 150 "		5 460	
27				
28	Závazky celkem		71 596	
29	z toho: krátkodobé celkem		53 168	
30	- po solatnosti		16 338	
31	dlouhodobé celkem		18 428	
32	-		-	
33	-		18 428	
34	Úvěry celkem		42 932	

Příloha č. 8 - Horizontální analýza rozvahy v plném rozsahu za období 1996 - 1998

Položka	k 31.12.96	k 31.12.97	k 31.12.98	Nárůst/Pokles 96/97		Nárůst/Pokles 97/98	
	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
AKTIVA							
<i>Pohledávky za ups. vl. jmění</i>	30000	30000	0	0	0	-30000	-100
<i>Stálá aktiva</i>	14797	30730	29197	15933	107,7	-1533	-4,99
NIM	575	369	162	-206	-35,8	-207	-55,8
HIM	14222	30361	29035	16139	113,5	-1326	-4,4
Finanční investice	0	0	0	0	x	0	x
<i>Oběžná aktiva</i>	126393	141663	107980	15270	12,1	-33683	-23,8
Zásoby	89517	92409	71978	2892	3,23	-20431	-22,1
Dlouhodobé pohledávky	293	157	158	-136	-46,42	1	0,6
Krátkodobé pohledávky	33701	47897	33622	14197	42,13	-14275	-29,8
Finanční majetek	2882	1200	2222	-1682	-58,4	1022	85,2
<i>Ostatní aktiva</i>	4235	2583	1122	-1652	-39,01	-1461	-56,6
AKTIVA CELKEM	175425	204976	138299	29551	16,85	-66677	-32,5
PASIVA							
<i>Vlastní jmění</i>	31144	31164	21118	20	0,06	-10046	-32,24
Základní jmění	31000	31000	31000	0	0	0	0
Fondy ze zisku	0	29	29	29	x	0	0
HV minulých let	0	115	135	115	x	20	17,39
HV běžného úč. období	144	20	-10046	-124	-86,1	-10066	-50330
<i>Cizí zdroje</i>	141694	172025	114529	30331	21,41	-57496	-33,4
Rezervy	10	0	0	-10	-100	0	x
Dlouhodobé závazky	84471	68396	18428	-16075	-19,03	-49968	-73,1
Krátkodobé závazky	57213	54538	53168	-2675	-4,68	-1370	-2,5
Bankovní úvěry a výpomoci	0	49091	42932	49091	x	-6159	-12,5
<i>Ostatní pasiva</i>	2587	1787	2652	-800	-30,92	865	48,4
PASIVA CELKEM	175425	204976	138299	29551	16,85	-66677	-32,5

Příloha č. 9 - Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát v plném rozsahu za období 1996 - 1998

Položka	k 31.12.96	k 31.12.97	k 31.12.98	Nárůst/Pokles 96/97		Nárůst/Pokles 97/98	
	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Tržby za prodej	276273	534866	504206	258593	93,6	-30660	-5,7
Nákl.vynal.na prod.zboží	224674	437839	410378	213165	94,9	-27461	-6,3
Obchodní marže	51599	97027	93828	45428	88,04	-3199	-3,3
Výkony	448	1771	7266	1323	295,3	5495	310,3
Výkonová spotřeba	22071	46881	55066	24810	112,41	8185	17,5
Přidaná hodnota	29976	51917	46028	21941	73,2	-5889	-11,3
Osobní náklady	22553	49682	47820	27129	120,3	-1862	-3,7
Daně a poplatky	163	454	543	291	178,5	89	19,6
Odpisy NIM, HIM	9671	3545	3909	-6126	-63,3	364	10,3
Tržby z prodeje IM	1395	2979	2095	1584	113,55	-884	-29,7
Zúst.cena prod.IM	1298	2820	1939	1522	117,26	-881	-31,2
Zúct.oprav.pol.do prov.výn.	0	945	961	945	x	16	1,7
Zúct.oprav.pol.do prov.nákl.	20	1706	1748	1686	8430	42	2,5
Ostatní provozní výnosy	935	4817	4212	3882	415,19	-605	-12,6
Ostatní provozní náklady	318	2365	2890	2047	643,71	525	22,2
Provozní HV	-1717	86	-5553	1803	-105,01	-5639	-6557
Zúct.rezerv do fin. výnosů	0	10	0	10	x	-10	-100
Tvorba rezerv na fin. nákl.	10	0	0	-10	-100	0	x
Výnosové úroky	50	1446	2677	1396	2792	1231	85,13
Nákladové úroky	0	4365	7953	4365	x	3588	82,2
Ostatní finanční výnosy	268	4667	2081	4399	1641,4	-2586	-55,4
Ostatní finanční náklady	308	1733	1358	1425	462,66	-375	-21,6
HV z finančních operací	0	25	-4553	25	x	-4578	-18312
Daň z př. za běž.č.-splatná	0	149	140	149	x	-9	-6
HV za běžnou činnost	-1717	-38	-10106	1679	-97,79	-10068	26495
Mimořádné výnosy	2076	409	446	-1667	-80,3	37	9,05
Mimořádné náklady	215	351	386	136	63,26	35	10
Mimořádný HV	1861	58	60	-1803	-96,88	2	3,4
HV za účetní období	144	20	-10046	-124	-86,11	-10066	-50330

Příloha č. 10 - Vertikální analýza rozvahy v plném rozsahu za období 1996 - 1998

Položka	k 31.12.96 v tis. Kč	k 31.12.97 v tis. Kč	k 31.12.98 v tis. Kč	Procentní zastoupení		
				k 31.12.96	k 31.12.97	k 31.12.98
AKTIVA						
<i>Pohledávky za ups. vl. jmění</i>	30000	30000	0	17,1	16,64	0
<i>Stálá aktiva</i>	14797	30730	29197	8,4	14,99	21,1
NIM	575	369	162	0,3	0,18	0,1
HIM	14222	30361	29035	8,1	14,81	21
Finanční investice	0	0	0	0	0	0
<i>Oběžná aktiva</i>	126393	141663	107980	72	69,11	78,1
Zásoby	89517	92409	71978	51	45,1	52,1
Dlouhodobé pohledávky	293	157	158	0,2	0,077	0,1
Krátkodobé pohledávky	33701	47897	33622	19,2	23,37	24,3
Finanční majetek	2882	1200	2222	1,6	0,585	1,6
<i>Ostatní aktiva</i>	4235	2583	1122	2,5	1,26	0,8
AKTIVA CELKEM	175425	204976	138299	100%	100%	100%
PASIVA						
<i>Vlastní jmění</i>	31144	31164	21118	17,76	15,2	15,27
Základní jmění	31000	31000	31000	17,72	15,12	22,42
Fondy ze zisku	0	29	29	0	0,014	0,02
HV minulých let	0	115	135	0	0,056	0,09
HV běžného úč. období	144	20	-10046	0,08	0,0098	-7,26
<i>Cizí zdroje</i>	141694	172025	114529	80,77	83,92	82,8
Rezervy	10	0	0	0,01	0	0
Dlouhodobé závazky	84471	68396	18428	48,15	33,37	13,32
Krátkodobé závazky	57213	54538	53168	32,61	26,61	38,44
Bankovní úvěry a výpomoci	0	49091	42932	0	23,95	31,04
<i>Ostatní pasiva</i>	2587	1787	2652	1,47	0,88	1,93
PASIVA CELKEM	175425	204976	138299	100%	100%	100%

Příloha č. 11 - Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát v plném rozsahu 1996 - 1998

Položka	k 31.12.96 v tis. Kč	k 31.12.97 v tis. Kč	k 31.12.98 v tis. Kč	Procentní zastoupení		
				k 31.12.96	k 31.12.97	k 31.12.98
Tržby za prodej	276273	534866	504206	100%	100%	100%
Nákl.vynal.na prod.zboží	224674	437839	410378	81,3	81,9	81,4
Obchodní marže	51599	97027	93828	18,7	18,14	18,61
Výkony	448	1771	7266	0,2	0,33	1,44
Výkonová spotřeba	22071	46881	55066	8	8,76	10,9
Přidaná hodnota	29976	51917	46028	10,9	9,71	9,13
Osobní náklady	22553	49682	47820	8,2	9,29	9,48
Daně a poplatky	163	454	543	0,06	0,085	0,11
Odpisy NIM, HIM	9671	3545	3909	3,5	0,663	0,78
Tržby z prodeje IM	1395	2979	2095	0,5	0,557	0,42
Zúst.cena prod.IM	1298	2820	1939	0,5	0,527	0,38
Zúct.oprav.pol.do prov.výn.	0	945	961	0	0,177	0,19
Zúct.oprav.pol.do prov.nákl.	20	1706	1748	0,007	0,319	0,35
Ostatní provozní výnosy	935	4817	4212	0,3	0,901	0,84
Ostatní provozní náklady	318	2365	2890	0,1	0,442	0,57
Provozní HV	-1717	86	-5553	-0,6	0,016	-1,1
Zúct.rezerv do fin. výnosů	0	10	0	0	0,0019	0
Tvorba rezerv na fin. nákl.	10	0	0	0,004	0	0
Výnosové úroky	50	1446	2677	0,02	0,27	0,53
Nákladové úroky	0	4365	7953	0	0,816	1,58
Ostatní finanční výnosy	268	4667	2081	0,097	0,873	0,4
Ostatní finanční náklady	308	1733	1358	0,1	0,324	0,27
HV z finančních operací	0	25	-4553	0	0,0047	-0,9
Daň z př. za běž.č.-splatná	0	149	140	0	0,0279	0,028
HV za běžnou činnost	-1717	-38	-10106	-0,6	-0,0071	-2
Mimořádné výnosy	2076	409	446	0,8	0,0765	0,088
Mimořádné náklady	215	351	386	0,08	0,0656	0,077
Mimořádný HV	1861	58	60	0,7	0,011	0,012
HV za účetní období	144	20	-10046	0,05	0,0037	-1,99

Příloha č. 14 - Přehled inventarizací vratných a nevratných obalů v Kč za rok 1998

Přehled inventarizací vratných obalů v Kč za rok 1998

OS	ÚČETNÍ STAV	FYZICKÝ STAV	NEÚMYSL. ZÁMĚNY K ODPISU	NEÚMYSL. ZÁMĚNY VE PROSPĚCH	SKUTEČNÝ PŘEBYTEK	DATUM PROVEDENÍ
73	757 732	758 879	4 248	5 395		31/01/98
74	11 457	11 457				31/01/98
13	16 063	16 063				28/02/98
19	9 420	9 420				31/03/98
45	10 400	10 400				30/04/98
46	147 756	147 756				30/04/98
35	34 146	37 086			2 940	31/05/98
91	190 116	190 116				30/06/98
55	31 898	31 898				31/07/98
51	14 250	14 260	240	250		31/08/98
53	242 780	242 780				30/09/98
12	4 712	4 712				31/10/98
25	240	240				31/10/98
37	394 130	421 091	1 548	1 509	27 000	30/11/98
	1 865 100	1 896 158	6 036	7 154	29 940	

Přehled inventarizací nevratných obalů v Kč za rok 1998

73	739	739				31/01/98
19	341 375	341 375				31/03/98
45	605	605				30/04/98
46	149 820	149 820				30/04/98
35	810	810				31/05/98
91	9 380	9 380				30/06/98
51	337	337				31/08/98
37	31 803	31 803				30/11/98
	534 869	534 869				

Příloha č. 15 - Přehled inventarizací obchodního zboží za rok 1998 v Kč - VELKOOBCHOD

OS	ÚČETNÍ STAV	ADMINISTRATIVNÍ MANKO	ADMINISTRATIVNÍ PŘEBYTEK	OPRAVENÝ ÚČETNÍ STAV	FYZICKÝ STAV
73	14 569 167	6 002	10 108	14 573 273	14 509 021
74	606 448		9	606 457	605 300
13	3 354 439	7 627	4 926	3 351 738	3 347 782
19	4 273 504	6		4 273 498	4 270 124
45	7 508 074	72		7 508 002	7 506 534
46	3 034 830	3	31 369	3 066 196	3 065 793
35	5 255 407	6 263		5 249 144	5 250 531
91	14 746 207	18 630	8 484	14 736 061	14 736 175
55	1 652 409	25 406	6 913	1 633 916	1 633 726
51	1 687 035	14 917	319	1 672 437	1 665 349
53	3 063 384	22 141	238 785	3 280 028	3 280 028
12	1 336 931		20	1 336 951	1 336 951
25	705 833	14 924	39	690 948	690 344
37	13 038 762	1 187	29 273	13 066 848	13 068 264
	74 832 430	117 178	330 245	75 045 497	74 965 922

OS	NORMA ÚBYTKU	NEÚMYSL.ZÁMĚNY K ODPISU	NEÚMYSL.ZÁMĚNY VE PROSPĚCH	SKUTEČNÉ MANKO	SKUTEČNÝ PŘEBYTEK	DATUM PROVEDENÍ
73	54 829	28 286	27 005	8 332	190	31/01/98
74				1 157		31/01/98
13		17 165	17 430	4 747	526	28/02/98
19				3 554	180	31/03/98
45	169	931	935	1 676	373	30/04/98
46	642	9 242	8 622	828	1 687	30/04/98
35		15 760	16 614		533	31/05/98
91		14 563	14 702	25		30/06/98
55				190		31/07/98
51		4 195	5 009	8 014	112	31/08/98
53						30/09/98
12						31/10/98
25	372	300	356	309	21	31/10/98
37		8 576	6 613	14 177	17 556	30/11/98

Příloha č. 16 - Přehled o inventarizacích maloprodejen a vzorkovny v Kč k 31.12.1998

	ÚČETNÍ STAV	FYZICKÝ STAV	SKUTEČNÉ MANKO	SKUTEČNÝ PŘEBYTEK	PODÍL RABATU, DPH	DATUM PROVEDENÍ
malo 01	2 887 380	2 887 607		145	82	31/12/98
malo 02	724 355	724 559		128	76	31/12/98
malo 03	1 900 721	1 901 012		180	111	31/12/98
malo 04	1 970 156	1 969 520	410		226	31/10/98
malo 05	742 165	770 548		17 845	10 538	31/12/98
malo 06	297 610	298 683		667	406	31/12/98
malo 07	636 969	637 325		201	155	31/12/98
vzorkovna	119 558	119 001	557			31/12/98
CELKEM	9 278 914	9 308 255	967	19 166	226	11 368

Příloha č. 17 Přehled o plnění plánu vybraných ukazatelů k 31.3.1999

Přehled o plnění plánu vybraných ukazatelů v tis. Kč k 31.3. 1999

Řádek	U k a z a t e l	Plán	Skutečnost	%
1	Tržby z OČ (velko + malo)		86 423	
2	Odbvř celkem		69 599	
3	Odbvř velko - celkem (cena poříz...		66 128	
4	z toho : skladovř		66 116	
5	trařovř		12	
6	Odbvř malo - (cena pořízení)		3 471	
7	Nákup velko - celkem		52 159	
8	Zásobv zboží - velko		44 680	
9	Zásobv zboží - malo		5 419	
10	Zásoby celkem		52 746	
11	Obrátka zásob zboží celkem		64,80	
12	Obrátka zásob celkem		67,34	
13	Marže - velko		15 794	
14	Marže - malo		1 030	
15	Marže celkem		16 824	
16	Tržby za prodej služeb		1 310	
17	Mzdovř prostředky bez OON (úč.521)		7 840	
18	OON - ostat.osob.náklady (úč.521)		968	
19	Mzdovř prostředky celkem ř.17+18		8 808	
20	Průměrnř počet zaměst. -přepočt.		225	
21	Průměrnř měs. mzda v Kč ř.17:20		11 614	
22	Zisk +, ztráta -, (před zdaněním)		- 9 395	
23	Pohledávky celkem		37 343	
24	z toho úč.311 odbř.- po spl.celk.		18 462	
25	do 30 dnř		4 857	
26	nad 150 "		11 601	
27				
28	Závazky celkem		96 703	
29	z toho: krátkodobě celkem		81 675	
30	- po splatnosti		46 138	
31	dlouhodobě celkem		15 028	
32	-		-	
33	-		15 028	
34	Úvěry celkem		19 284	

JKV	Název výrobku	‰
245 211	Cementační prášky	0,5
246	Všechny tekuté barvy a emaily	0,03
346 1	Nepigment. laky	0,8
246 262	Disperzní katex. barvy	1
246 4	Ředidla	1
247	Synthetické lepidla	1, 5
246 412	Terebina 0 7000	2
254 5	Fotochemikálie	0,5
254 912	Nukleární emulze	0,5
357	Různé čistící prostředky v lah- vích ze skla a um. hmoty	0,5
257 311	Mýdlové prášky	0,5
257 611	Namáčecí prostředky, změkčo- vadla	0,5
257 641	Odmašťovací prostředky na prád.	0,5
258	Šampony v sudech	0,5
264 273	Kresolová desinfekce	0,5
272	Těžké výrobky z tech. gumy	0,1
273 451	Lehlé výrobky z tech. gumy gumožíně	0,3
274 711	Opravařenský materiál a pneu	
842	materiál	0,1
275	Odsávací balonky skleněné rozp.	0,5
278	Azbest. výrobky (šňury, těsnění)	0,3
283	Polotovary z plast. látek	0,1
563,564	Drobné výrobky z umělých hmot	
565	pro konečnou spotřebu	0,5
581 944	Hedvábný lesk bílý a barevný	0,8
614	Drobné výrobky ze dřeva pro koneč. spotřebu	0,5
616 911	Štětiny, upravené žíně, dél- kové směsi VH a VK	0,5
617 211	Těsnící desky z korku	5
623 231	Hadrová surová kryt. lepenka	3
632	Lékovky	1,5
633 3	Ochranná skla	0,5

ROZVAHA
v plném rozsahu

ke dni 31.12. 1998

(v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

Podnik X, a.s.

Čís.f.	IKF	Rok	Měsíc	IČO
01	8 0 1 0 9 5	..98..	1 2	

označ. a	AKTIVA b	řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 28 + 55)	001	155 811	-17 523	138 288	204 976
A.	Pohledávky za upsané vlastní jmění	002				30 000
B.	Stálá aktiva (ř. 04 + 12 + 22)	003	45 152	-15 955	29 197	30 730
B. I.	Nehmotný investiční majetek (ř. 05 až 11)	004	1 129	-967	162	369
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	005				
	2. Nehmotné výsledky výzkumné a obdobné činnosti	006				
	3. Software	007	626	-464	162	369
	4. Ocenitelná práva	008				
	5. Jiný nehmotný investiční majetek	009	503	-503	-	
	6. Nedokončené nehmotné investice	010				
	7. Poskytnuté zálohy na nehmotný investiční majetek	011				
B. II.	Hmotný investiční majetek (ř. 13 až 21)	012	44 023	-14 988	29 035	30 361
B. II. 1.	Pozemky	013	2 149		2 149	2 150
	2. Budovy, haly a stavby	014	14 746	-489	14 257	14 552
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	015	18 509	-6 023	12 486	13 129
	4. Pěstičské celky trvalých porostů	016				
	5. Základní stádo a tažná zvířata	017				
	6. Jiný hmotný investiční majetek	018	8 475	-8 476	-	-
	7. Nedokončené hmotné investice	019	143		143	51
	8. Poskytnuté zálohy na hmotný investiční majetek	020				479
	9. Opravná položka k nabytému majetku	021				
B. III.	Finanční investice (ř. 23 až 27)	022				
B. III. 1.	Podílové cenné papíry a vklady v podnicích s rozhodujícím vlivem	023				
	2. Podílové cenné papíry a vklady v podnicích s podstatným vlivem	024				
	3. Ostatní investiční cenné papíry a vklady	025				
	4. Půjčky podnikům ve skupině	026				
	5. Jiné finanční investice	027				

Příloha č. 3 - pokračování

JKV	Název zboží	%
755 321	Neztužené rafin. tuky z ryb a možs. zvířat	1
755 411	Upravené techn. oleje	1
755 421	Fermeže	0,5
755 513	Steareny	0,5
755 621	Glyceriny	1
755 911	Emulgátory	0,5
755 973	Lecitíny	0,5
756 232	Jedlý olej	0,3
757 411	Všeobecné denatur. líh /tech. líh/	1
764 198	Žíně spřádané	2
799 000	Čistící hadry pravé	2

ROZVAHA
v plném rozsahu

ke dni 31.12.1998

(v celých tisících Kč)

Rozvaha ÚČ POD 1 - 01

Název a sídlo účetní jednotky

Podnik X, a.s.

Čís.ř.	IKF	Rok	Měsíc	IČO
01	801095	...98..	1 2	

označ. a	AKTIVA b	řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 28 + 55)	001	155 811	-17 523	138 288	204 976
A.	Pohledávky za upsané vlastní jmění	002				30 000
B.	Stálá aktiva (ř. 04 + 12 + 22)	003	45 152	-15 955	29 197	30 730
B. I.	Nehmotný investiční majetek (ř. 05 až 11)	004	1 129	-967	162	369
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	005				
2.	Nehmotné výsledky výzkumné a obdobné činnosti	006				
3.	Software	007	626	-464	162	369
4.	Ocenitelná práva	008				
5.	Jiný nehmotný investiční majetek	009	503	-503	-	
6.	Nedokončené nehmotné investice	010				
7.	Poskytnuté zálohy na nehmotný investiční majetek	011				
B. II.	Hmotný investiční majetek (ř. 13 až 21)	012	44 023	-14 988	29 035	30 361
B. II. 1.	Pozemky	013	2 149		2 149	2 150
2.	Budovy, haly a stavby	014	14 746	-489	14 257	14 552
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	015	18 509	-6 023	12 486	13 129
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	016				
5.	Základní stádo a tažná zvířata	017				
6.	Jiný hmotný investiční majetek	018	8 475	-8 476	-	-
7.	Nedokončené hmotné investice	019	143		143	51
8.	Poskytnuté zálohy na hmotný investiční majetek	020				479
9.	Opravná položka k nabytému majetku	021				
B. III.	Finanční investice (ř. 23 až 27)	022				
B. III. 1.	Podílové cenné papíry a vklady v podnicích s rozhodujícím vlivem	023				
2.	Podílové cenné papíry a vklady v podnicích s podstatným vlivem	024				
3.	Ostatní investiční cenné papíry a vklady	025				
4.	Půjčky podnikům ve skupině	026				
5.	Jiné finanční investice	027				

označ. a	AKTIVA b	řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva (ř. 29 + 36 + 42 + 51)	028	109 547	-1 568	107 979	141 663
C. I.	Zásoby (ř. 30 až 35)	029	72 306	-329	71 977	92 409
C. I. 1.	Materiál	030	2 794		2 794	3 360
	2. Nedokončená výroba a polotovary	031				
	3. Výrobky	032				
	4. Zvířata	033				
	5. Zboží	034	69 512	-329	69 183	89 049
	6. Poskytnuté zálohy na zásoby	035				
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 37 až 41)	036	158		158	157
C. II. 1.	Pohledávky z obchodního styku	037	158		158	157
	2. Pohledávky ke společníkům a sdružení	038				
	3. Pohledávky v podnicích s rozhodujícím vlivem	039				
	4. Pohledávky v podnicích s podstatným vlivem	040				
	5. Jiné pohledávky	041				
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 43 až 50)	042	34 861	-1 239	33 622	47 897
C. III. 1.	Pohledávky z obchodního styku	043	31 283	-1 239	30 044	31 111
	2. Pohledávky ke společníkům a sdružení	044				
	3. Sociální zabezpečení	045				
	4. Stát – daňové pohledávky	046				
	5. Odložená daňová pohledávka	047				
	6. Pohledávky v podnicích s rozhodujícím vlivem	048				
	7. Pohledávky v podnicích s podstatným vlivem	049				
	8. Jiné pohledávky	050	3 578		3 578	16 786
C. IV.	Finanční majetek (ř. 52 až 54)	051	2 222		2 222	1 200
C. IV. 1.	Peníze	052	369		369	696
	2. Účty v bankách	053	743		743	504
	3. Krátkodobý finanční majetek	054	1 110		1 110	
D.	Ostatní aktiva – přechodné účty aktiv (ř. 56 a 60)	055	1 112		1 112	2 583
D. I.	Časové rozlišení (ř. 57 až 59)	056	937		937	2 582
D. I. 1.	Náklady příštích období	057	929		929	2 571
	2. Příjmy příštích období	058				
	3. Kursové rozdíly aktivní	059	8		3	11
D. II.	Dohadné účty aktivní	060	175		175	1
	Kontrolní číslo (ř. 01 až 60)	999	623 059	-70 092	552 977	759 903

Náležitosti zápisu o inventarizaci

	Druh inv.
1/ Vyznačení druhu inventarizace, označení majetku, jména odpovědných osob.	F, D
2/ Den, k němuž byla inventarizace provedena	F, D
3/ Den zahájení a ukončení inventury	F, D
4/ Způsoby zjišťování skutečných stavů majetku, u technického výpočtu bude přiložen popis výpočtu	F
5/ Soupis administrativních rozdílů s uvedením dokladů zajišťujících jejich zúčtování	F
6/ Úhrn zjištěných inventarizačních rozdílů, příčiny vzniku	F, D
7/ Návrh na vypořádání inventarizačních rozdílů a vyjádření odpovědných osob	F, D
8/ Návrhy na opatření u - neupotřebitelného, přebytečného a nevyužitého hmotného a nehmotného majetku - nedokončených hmotných a nehmotných investic, v nichž se nebude pokračovat - poškozených nebo znehodnocených zásob - návrhy na odpisy pohledávek, závazků,	F, D
9/ Příjmení a jm. vedoucího a členů DIK	F, D
10/ Datum vyhotovení zápisu o inventarizaci	F, D

příloha č. 3 - Normy mank přirozených úbytků zásob zboží a materiálů

Normy mank přirozených úbytků zásob zboží a materiálů

JKV	Název výrobku	%
019 5	rýžové kořínky, lýko, basina, fíbr, africké tráva	3
214 111	uhličitan draselný (potaš)	0,5
214 115	kalcinovaný uhličitan sodný, bezvodý	0,5
214 213	fosforečnan sodný	1
214 431	pyrosiřičitan draselný	0,5
214 432	pyrosiřičitan draselný	0,5
214 435	siřičitany :	
	sodný, bezvodý	0,5
	sodný, krystalický	1,5
214 437	Sirnatan sodný	1
214 612	bromid draselný	0,5
214 721	ferrykyanid draselný	0,5
214 981	kreličitan draselný (vodní sklo)	1
216	anorganické pigmenty, prášk. bar- vy a plniva	0,8
221 433	lékařský toluén	1
222 223	Hydrochinon	0,5
222 246	metol	0,5
222 421	aceton	1
222 433	acetonové rozpustidlo	1
224 142	p-dichlorbenzen	5
226 1	Smoly	0,5
232 269	Dentacryl v tekutém stavu	0,5
232 311	Alkalické poyamidy váhové	0,1
242	Textil. a kožařské pomocné příprav.	1
245 1	Odmašťovače, odrezovače, povrch. úprava kovů	1,
245 194	Svářecí prášky	0,5

1	2	3	4	5	6
	Opravné položky ke zboží	31.12.	D	19-Opravné položky ke zboží	EN
2	FINANČNÍ ÚČTY	4x ročně	F	211-Peníze v pokladně	EN
		31.12.	F	213-Ceniny (známky, kolky, stravenky, telef.karty)	EN
		31.12.	D	22 -Účty v bankách	EN
		31.12.	D	23 -Běžné bankovní úvěry	EN
		31.12.	F,D	24 -Jiné finanč.krátkod.výpomoci	EN
		31.12.	F,D	25 -Krátkodobý finanč.majetek	EN
		31.12.	D	26 -Převody mezi finanč.účty	EN
		31.12.	D	29 -Oprav.pol.ke krátkodobému finanč. majetku	EN
3	ZÚČTOVACÍ VZTAHY	31.12.	D	31 -Pohledávky mimo směnek	EN
		31.12.	F,D	31 -Směnky k inkasu	EN
		31.12.	D	32 -Závazky mimo směnek	EN
		31.12.	F,D	32 -Směnky k úhradě	EN
		31.12.	D	33 -Zúčtování se zaměst.a inst.	EN
		31.12.	D	34 -Zúčtování daní	EN
		31.12.	D	35 -Pohledávky ke společníkům	EN
		31.12.	D	36 -Závazky ke společníkům	EN
		31.12.	D	37 -Jiné pohledávky	EN
		31.12.	D	38 -Přechodné účty aktiv a pasiv	EN
		31.12.	D	39 -Opravné položky k zúčt. vztahům a vnitropod.zúčtov.	EN

1	2	3	4	5	6
4	KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	31.12.	D	45 -Rezervy	EN
		31.12.	D	46 -Bankovní úvěry	EN
		31.12.	D	47 -Dlouhodobé závazky mimo směnky k úhr.	EN EN
		31.12.	F,D	478-Dlouhodobé směnky k úhradě	EN
7	ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY	31.12.	D	75 až 79 -Podrozvahové účty	EN
	<u>OPERATIVNÍ EVIDENCE</u>				
	Drobný nehmotný majetek	31.12.	F		TN
	Drobný hmotný majetek	liché r. 31.10.	F		TN
	Materiál a vybavení CO	31.12.	F		v zast. ved.PPSP
	Obaly na zboží	průběžně	F,D		ON
	Zboží v konsignačních a celních skladech	průběžně	F		ON
	Najatý majetek (leasing.sml.,...)	31.12.	F		TN

- 3/ Zásoby evidované položkově, s prokazatelnými údaji o stavu a pohybu zásob v jednotkách množství i peněžním vyjádření.
- 4/ Záměny vzniklé u téhož odpovědného zaměstnance a ve stejném inventurním období.
- 5/ Návrh předkládá vedoucí obchodního střediska obchodnímu náměstkovi společnosti, který posuzuje možnost záměny položek, jejich rozlišitelnost a schvaluje návrh na účetní opravu rozdílů vzniklých ze záměn položek.

Neúmyslné záměny položek zboží budou opraveny před definitivním vypočtením a vyčíslením výsledných mank a přebytků při inventarizaci. Opravy budou provedeny v samostatném přehledu inventurních rozdílů zásob z neúmyslné záměny (tabulka v příl. č.2).

- 3.4.2 Vypracovat návrh na vypořádání invent. rozdílů
- 3.4.3 Vynotovit zápis o inventarizaci v počtu 1 + 2 ks. Náležitosti invent. zápisu jsou uvedeny v příloze č. 3.
- 3.4.4 Předat veškeré písemnosti dvojmo
  - prohlášení odpovědného zaměstnance
  - inventurní soupis
  - inventarizační zápis
  - tabulku vyčíslení inv. rozdílů, návrh na vypořádánívedoucímu úseku, odpovědnému za příslušnou inventarizaci dle příl.1.

4. Organizační zajištění inventarizace

4.1 Fyzická inventarizace

Na návrh vedoucího úseku pověří ředitel společnosti dílčí inventarizační komise k provedení jednotlivých inventarizací. DIK musí být minimálně dvoučlenná, ve dvou účetních obdobích po sobě jdoucích nesmí být majetek inventován dílčí inventarizační komisí stejného složení. Majetek musí být řádně označen.

Příloha č. 2 - pokračování

Povinností hmotně odpovědného zaměstnance za inventovaný majetek je být přítomn fyzické inventarizaci a umožnit její kompletní provedení. Pokud se nezúčastní inventarizace nebo odmítne podepsat inventurní soupis, nemá tato skutečnost odkladný účinek na inventarizaci, zaznamená se v zápise.

Vedoucí úseku, odpovědný za příslušnou inventarizaci zajistí proškolení DIK, pořízení zápisu z instruktáže, zajistí vybavení DIK potřebnými pomůckami k výkonu inventarizace.

4.2 Dokladová inventarizace

Inventarizaci provedou přímo účetní zabezpečující příslušnou účetní agendu jako součást svých pracovních povinností. Soupisy formou sestav budou zpracovány dvojmo. Ve stanovených případech předkládá podklad TN.

Zápis o provedení inventarizace bude vyhotoven ve zjednodušené formě (příl. č. 3). Zápis potvrzuje podpisem účetní, která inventovala, vedoucí účtárny a ekonomický náměstek.

4.3 Inventarizační komise akciové společnosti je minimálně 5 ti členná, jmenuje ji pro každé zúčtovací období ředitel společnosti.

Úkolem IK je

- provést kontrolu vyčíslených inventurních rozdílů
- projednat a uzavřít zápisy o inventarizaci zpracované dílčími inventarizačními komisemi
- projednat návrh na zúčtování inventarizace předkládaný vedoucím úseku odpovědného za inventovaný majetek
- sestavit protokol o provedení inventarizace vč. tabulky (trojmo).

4.4 Schválení výsledků inventarizace přísluší řediteli akciové společnosti. V případě mank přesahujících 5 % účetní hodnoty inventovaného majetku, schvaluje inventarizaci statutární zástupce společnosti. Do tří měsíců po zúčtování se provede nová inventarizace.

4.5 Výsledky inventarizace musí být zúčtovány nejpozději do dvou měsíců ode dne zahájení inventarizace, nejpozději do ukončení roční účetní závěrky.

Terminář inventarizací

Účt. tř. 1	Předmět inventarizace 2	Termín invent. 3	Druh inv. 4	Účetní evidence majetku 5	Odpověd. ved. úseku 6
0	INVESTIČNÍ MAJETEK				
	Nehmotný inv. majetek vč. DNIM	31.12.	F	01-Nehmotný inv. majetek	TN
			D	07-Oprávkky k nehmot.IM	EN
	Hmotný inv.majetek odpisovaný	liché r. 31.10.	F	02- Hmotný IM odpisovaný	TN
			F,D	03- Hmotný IM neodpisovaný	TN
		31.12.	D	08-Oprávkky k HIM	EN
	Pořízení nehmot. a hmotných investic	31.12.	F,D	04-Pořízení nehm. a hm.inv.	TN
Poskytnuté zálohy na HIM, NIM,	31.12.	D	05-Poskytnuté zálohy HIM, NIM	TN	
Finanční investice	31.12.	D	06-Finanční investice	EN	
Opravné položky k IM	31.12.	D	09-Opravné položky k IM	EN	
1	ZÁSOBY				
	Materiál MTZ vč. v příruč. skladech	průběž.	F	112-Materiál na skladě	TN
		dtto + 31.12.	D	119-Materiál na cestě	EN
	Obaly na zboží vratné, nevratné	průběž.	F	112-Materiál na skladě	ON
Zboží		průběž.	F	132-Zboží ve VO skladech	ON
		31.12.	F	132-Zboží maloobchodu	ON
		průběž. +31.12.	D	139-Zboží na cestě	EN

2.3 Terminář řádných inventarizací v účetním období je uveden v příloze 1.

2.4 Obaly zboží budou inventovány průběžně v termínu inventarizace zboží příslušného obchodního střediska.

V operativní evidenci budou inventovány zároveň obaly půjčené (neúčtované) od dodavatelů

- fyzicky zjištěné v a.s. - inventovat fyzicky i dokladově
- zapůjčené odběratelům se zbožím - inventovat dokladově.

3. Povinnosti dílčí inventarizační komise (DIK)

3.1 Úkolem DIK je provést fyzickou, případně dokladovou inventuru v požadovaném čase a kvalitě zpracovat podklady a předložit inventarizační komisi akciové společnosti.

3.2 Před zahájením inventury

vedoucí DIK převezme od zaměstnance odpovědného za příslušný druh majetku, písemné prohlášení, že veškeré doklady týkající se stavu a pohybu majetku byly předány ke zúčtování a jsou v účetnictví zachyceny. Případně převezme doklady nepředané ke zúčtování.

3.3 V průběhu inventury

- zjistit skutečné stavy majetku, všechna rizika ztrát a znehodnocení majetku
- vyhotovit inventurní soupis v počtu 1 + 2 ks, opatřit jej podpisy členů DIK a odpovědných zaměstnanců za inventovaný majetek
- zjistit zabezpečení ochrany majetku
- zjistit neupotřebitelné, přebytečné a nevyužité druhy majetku, navrhnout řešení
- zjistit druhy a objemy nevyužitých, poškozených a jinak znehodnocených zásob (materiál, zboží), navrhnout likvidaci

3.4 Po ukončení inventury

3.4.1 vyčíslit inventarizační rozdíly, vzájemná kompenzace mank a přebytků není účetními předpisy povolena. Skutečný stav zjištěný inventurou se porovnává se stavem účetním. skutečnost je rozhodující.

Rozdíly vznikají

a/ ztráty v rámci norem úbytků z přirozených vlastností zásob. Tyto normy jsou stanoveny interní směrnicí společnosti, vyhlašovanou obchodním úsekem pro každé účetní období nově

b/ inventarizační rozdíly vzniklé neúmyslnou záměnou zboží

c/ manka a škody, přebytky

ad b/ Chyby vzniklé z neúmyslné záměny lze opravit průkazným zúčtováním rozdílů

- na chybějící množství ve fyzickém stavu vystavit interní doklad (expediční příkaz) s uvedením množství, ceny za jednotku a ceny celkem. Doklad se zúčtuje na vrub účtu 504 100- Prodané zboží ze skladu V0 a ve prospěch účtu 132 110 - Zboží ve skladě V0, současně se provede zápis ve skladové evidenci
- na přebývající množství vystavit interní doklad (expediční příkaz - dobropis) s uvedením množství, ceny za jednotku a ceny celkem. Doklad se zúčtuje na vrub účtu 132 110 - Zboží ve skladu V0 a ve prospěch účtu 504 100 - Prodané zboží ze skladu V0, současně se provede zápis ve skladové evidenci.

Zásadně lze použít jen stejné množství (v příslušné měrné jednotce) chybějících a přebývajících položek zboží, oceněných skladovou cenou.

Opravy inventurních rozdílů vzniklých z neúmyslné záměny zboží lze provádět jen při současném splnění všech níže uvedených podmínek

- 1/ U zboží, kde v průběhu mezi inventarizacemi docházelo k manipulaci (příjem, výdej). Skutečný fyzický stav zásob musí být vyjádřen v příslušné měrné jednotce, při inventarizaci musí být zjišťován přepočtením, převážením, přeměřením a pod., ne však technickým propočtem.
- 2/ Zboží, které má podobný tvar, rozměr, balení, kde pro vyjádření množství se používá stejné měrné jednotky.

Příloha č. 1 - pokračování

(2) Ocenění majetku a závazků podle odstavce 1 se upravuje podle ustanovení § 26 a 28.

(3) U stejného druhu zásob a cenných papírů se za způsob ocenění podle odstavce 1 považuje i ocenění cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem nebo způsobem, kdy první cena pro ocenění přírůstku majetkového účtu se použije jako první cena pro ocenění úbytku majetkového účtu.

(4) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) pořizovací cenou cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související,
- b) reprodukční poř. cenou cena, za kterou by byl majetek pořízen v době kdy se o něm účtuje,
- c) cenou pořízení cena, za kterou byl majetek pořízen bez nákladů s jeho pořízením souvisejících,
- d) vlastní náklady u zásob vytvoř. vlastní čin. přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou čin. popř. i část nepřímých nákl., která se vztahuje k výrobě nebo k jiné činnosti,
- e) vlastní náklady u HM kromě zásob a NM kromě pohledávek vytvoř. vlastní čin. přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnosti a nepřímé nákl., které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti.

§ 26

(1) Pokud se při inventarizaci zásob zjistí, že jejich prodejní cena snížená o náklady spojené s prodejem je nižší než cena použitá pro jejich ocenění v účetnictví, zásoby se ocení v účetnictví a v účetní závěrce touto nižší cenou.

(2) Pokud se při inventarizaci zjistí, že částka závazků je vyšší než jejich výše v účetnictví, uvedou se závazky v účetnictví a v účetní závěrce ve zvýšeném ocenění.

(3) Ocenění majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce se upravuje o položky vyjadřující rizika, ztráty a znehodnocení podle § 24 odst. 1, pokud pominou důvody pro tuto úpravu ocenění, uvedené položky se zruší.

(4) Ustanovení odstavce 1 až 3 neuplatňují účetní jednotky, které účtují v soustavě jednoduchého účetnictví a účetní jednotky, které nejsou podnikateli nebo neprovozují jinou výdělečnou činnost uvedenou v § 1.

Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů

§ 119

(1) Věci jsou movité nebo nemovité.

(2) Nemovitostmi jsou pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem.

Obchodní zákoník č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

§ 2

Podnikání

(2) Podnikatelem podle tohoto zákona je:

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- d) fyzická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Zákoník práce č. 65/1965 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat

§ 176

(1) Převzal-li na základě dohody o hmotné odpovědnosti zaměstnanec odpovědnost za svěřené hotovosti, ceniny, zboží, zásoby materiálu nebo jiné hodnoty, které je povinen vyúčtovat, odpovídá za vzniklý schodek. V dohodách může být se zaměstnanci současně ujednáno, že budou-li pracovat na pracovišti s více zaměstnanci, kteří uzavřeli dohodu o hmotné odpovědnosti, odpovídají s nimi za schodek společně (společná hmotná odpovědnost).

(2) Dohoda o hmotné odpovědnosti musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná.

(3) Zaměstnanec se zproští odpovědnosti zcela, popřípadě zčásti, jestliže prokáže, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění.

(4) Ústřední orgány mohou stanovit pracovníprávním předpisem zásady pro vymezení okruhu prací, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření písemné dohody o hmotné odpovědnosti, se zaměstnanci vykonávajícími tyto práce je zaměstnavatel povinen dohodu uzavřít.

Příloha č. 2 - Vnitropodniková směrnice k zajištění inventarizace majetku a závazků
Vnitropodniková směrnice k zajištění inventarizace majetku a závazků společnosti

---

Dle ustanovení § 6, odst. 3, zákona č. 563/91 Sb., o účetnictví, je účetní jednotka povinna zajistit inventarizaci veškerého majetku a závazků v souvislosti s právem vlastnictví nebo hospodaření k tomuto majetku a závazkům.

V souladu s tímto ustanovením a následně se zněním § 29 a 30 citovaného zákona vydávám následující opatření k zajištění řádné inventarizace majetku a závazků společnosti.

Inventarizace je ověřování ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti. Řádná účetní závěrka je vždy k 31. 12. běžného roku. Termín mimořádné účetní závěrky vyhlašuje ředitel a. s. dle dispozic představenstva a. s.

1. Způsob inventarizace

1.1 **Fyzická (F)** - fyzické zjišťování stavu majetku přepočítáním, vážením, měřením, technickým výpočtem ap.

1.2 **Dokladová (D)** - prověřuje správnost zůstatků (stavu) příslušného účtu. Stav majetku se prokazuje pomocí účetních dokladů, sestav VT, podkladů ke zúčtování ap.

2. Termíny řádné inventarizace

2.1 Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou z organizačních důvodů nelze zajistit a zúčtovat ke dni účetní závěrky (31. 12. b.r.), lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období. Stav hmotného majetku k 31.12. b.r. bude prokázán údaji z fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky za období od provedení fyzické inventury.

2.2 Zásoby zboží velkoobchodu a materiálu MTZ vzhledem k tomu, že jsou vedeny dle jednotlivých druhů a položek, budou inventovány průběžně, během celého účetního období dle samostatně stanoveného ročního plánu. Průběžná inventarizace bude během účetního období provedena u veškerého zboží velkoobchodu a materiálu MTZ. Inventarizační rozdíly budou zúčtovány průběžně do hospodářského výsledku. Ke dni účetní závěrky nebudou zásoby zboží VO a materiálu MTZ upravovány o přírůstky a úbytky.